

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α΄ Κο 1,30)

Ν. ΒΟΥΣΗΣ
18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1912

« ΛΟΙΠΟΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΚΙΝΗΣΙΣ
ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ
ΤΟΡΠΙΛΗ ΒΟΥΣΗ ΚΑΝΑΜΕ ΤΟ
ΨΑΡΙΑΝΟ ΗΠΟΥΡΑΤΟ »
ΓΕΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΣΤ΄
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021
Αρ. Φύλ. 909

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 909, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2021

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr
Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

**Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επίμελεια:**
«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677136
Έκτύπωση - βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Άσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:
Έσωτερικού: 10€
Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αύστραλίας: 55\$
Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
**Γιά τούς συνδρομητές
του έξωτερικού**
IBAN: GR 94 0171 0740 0060
7401 0115 324

Περιεχόμενα

Στή σκέπη Της	227
Ή μαρτυρία τών μαρτύρων	228
Στό πέλαγος τής αγάπης του Θεού	230
Ή επανάσταση του 1821. ΣΤ΄. 1825-26	232
Ή προσφορά του κλήρου στον Άγώνα του 1821 (Α΄).....	234
Αίμιλιανός Γρεβενών 1911-2021	236
Όλα αρχίζουν τώρα!... ..	238
«Χαρίζει ζωή» (Λκ 7,11-16)	240
«Ή Μάνα του Στρατιώτου»	242
«Τή Ύπερμάχω...»	244
Δεύτερη Άναπνοή.....	245
Κατασκήνωση Οικογενειών 2021	247
Τό Καταφύγιο (διήγημα).....	249
«Έργα και ήμέραι» τής παποσύνης	251
Συζητώντας τά γεγονότα	254

228

234

242

Στή σκέπη Της

Σεπτή κι αγαπημένη ή μορφή τής Παναγίας μας καί ή παρουσία της ζωντανή στην καθημερινότητά μας. Τά θαύματά της άναρίθμητα καί ή προστασία της κραταιά. Είναί άληθινά κυματοθραύστης όρατών καί άοράτων έχθρών, καταφύγιο καί έλπίδα για όλους όσοι προστρέχουν στή χάρη της. Ίδιαίτερα ό Έλληνισμός τή νιώθει πρόμαχο καί στρατηγό του. Τό διαπιστώνει καθένας πού μελετά τήν ιστορία μας άπό τά χρόνια τά παλιά ως σήμερα.

Ντροπιασμένοι έγκατέλειπαν τίς πολεμικές έπιχειρήσεις έναντίον του Βυζαντίου Άβαραι καί Άραβες, Σκύθες καί Άγαρηνοί καί Σλάβοι, καθώς έβλεπαν άπέναντί τους τή Θεοτόκο νά σκεπάζει προστατευτικά τή βασιλίδα των πόλεων. Κι ήταν τότε -έπί Λέοντος του Σοφού (886-912)- πού καθιερώθηκε ως θεομητορική γιορτή ή Άγία Σκέπη.

Άργότερα, στους δίσεκτους καιρούς τής μακροχρόνιας σκλαβιάς, όταν ταπεινωμένη ή χριστιανοσύνη σφάδαζε κάτω άπό τον βαρύ τουρκικό ζυγό, κράτησε τήν ψυχή της άλύγιστη, διότι «πάσα διάνοια παρέμεινε έστραμμένη προς τήν Ύπερμαχον τής Όρθοδοξίας Στρατηγόν». Αναπτέρωσε τίς καρδιές των αγωνιστών ή εϋρεση τής εικόνας της στην Τήνο τό 1823, καί έσπευσαν νά άνεγείρουν στή χάρη της τον περικαλλή ναό της, τό πρώτο άρχιτεκτονικό μνημείο τής άναγεννώμενης Ελλάδας.

Προσβολή σ' αυτή τήν Παναγία τής Τήνου θεώρησαν οι Πανέλληνες τήν άνάτιναξη του εϋδρομου πολεμικού μας «ΕΛΛΗ» στις 15 Αϋγούστου του 1940. Ήταν όλοι τους βέβαιοι πως ή Παναγία δέν θά τους άφηνε άβοήθητους στον άγώνα νά ξεπλύνουν τή ντροπή καί νά υπερασπίσουν τό δίκαιο. Όντως ή πληγωμένη καί ύβρισμένη Δέσποινα άνέβηκε στά άλβανικά βουνά για νά όπλίσει μέ θάρρος καί λεβεντιά τους αγωνιστές τής τιμής καί του δικαίου, νά τους σκεπάσει μέ τό μαφόρι τής άγάπης της. Τήν έβλεπαν, τήν ένωθαν οι φαντάροι μας σαν μάνα νά τους γλυκαίνει τον πόνο, νά τους κρύβει σαν νεφέλη άπό τά μάτια του έχθρου, νά τους όδηγεί σαν στρατηγός άπό νίκη σέ νίκη. Άλλά καί δημοσιεύματα ξένων όμολογούν ότι τήν έβλεπαν νά τους βεβαιώνει ότι εκεί είναι ό δικός της τόπος.

Ή ακράδαντη πίστη του λαού ότι στή μητρική άρωγή τής Θεοτόκου χρωστούμε τό θαύμα του 1940 καί ή άπέραντη εϋγνωμοσύνη του όδήγησαν στην άπόφαση τής Ίερās Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος (21-10-1955) νά μεταφερθεί ό έορτασμός τής Άγίας Σκέπης άπό τήν 1^η στην 28^η Οκτωβρίου. Για νά μήν ξεχνούμε ότι ή Παντάνασσα σκέπει καί θά «σκέπει νοερώς» πάντοτε εκείνους πού προστρέχουν στην προστασία της.

Ἡ μαρτυρία τῶν μαρτύρων

Ὁ Ὀκτώβριος λαμπρύνεται ξεχωριστά σέ ὄλο τόν ὀρθόδοξο κόσμο ἀπό τήν ἱερή μνήμη τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρα Δημητρίου.

Δέν γνωρίζουμε πολλές λεπτομέρειες γιά τή ζωή του. Γνωρίζουμε ὅμως ὅτι ὀδηγήθηκε στό μαρτύριο ὄχι μόνο διότι ἦταν Χριστιανός, ἀλλά και διότι ἦταν διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου μέ ἰδιαίτερη μάλιστα δράση ἀνάμεσα στους νέους. Τί ὡστόσο στήριξε αὐτόν τόν ἄνθρωπο καί πλήθος ἄλλους στήν ἀπόφασή τους νά ἀρνηθοῦν τήν ἴδια τή ζωή τους χάριν τοῦ Χριστοῦ; Ἔχουμε προβληματιστεῖ ποτέ πάνω σ' αὐτό τό ζήτημα; Θά πει βέβαια κανείς ὅτι τό συγκεκριμένο φαινόμενο οὔτε σπάνιο εἶναι οὔτε περιορίζεται στό πλαίσιο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Μάρτυρες ὑπάρχουν σέ ὄλες τίς ἐποχές καί σέ ὄλες τίς κοινωνίες. Πολλές φορές γιά νά ὑπερασπιστεῖ ὁ ἄνθρωπος τίς ἰδέες του θυσιάζει τά πάντα καί δέν διστάζει ἀκόμη καί νά πεθάνει, ἄν χρειαστεῖ.

Ἐδῶ ὅμως εἶναι τό πρόβλημα. Ὁ Δημήτριος καί οἱ ὑπόλοιποι ἀναρίθμητοι χριστιανοί μάρτυρες δέν πέθαναν γιά ἰδέες, δηλαδή γιά πράγματα πού δέν ἐλέγχεται ἡ ἀλήθεια τους. Πέθαναν χάριν ἑνός ἱστορικοῦ προσώπου, τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τή Ναζαρέτ. Πέθαναν διότι αὐτόν τόν ἄνθρωπο, ὅπως φαινόταν, πού ἔζησε τό πρῶτο μισό τοῦ 1ου αἰ. μ.Χ., τόν ὀμολογοῦσαν ὡς τόν μοναδικό Θεό, κύριο τοῦ σύμπαντος καί σωτήρα τους. Καί δέν ἐπρόκειτο ἐξωτερικά γιά κάποιον ἰσχυρό, ἀπ' αὐτούς πού λατρεύτηκαν στήν ἀρχαιότητα σάν θεοί. Ἐπρόκειτο γιά ἕναν φτωχό ἐργάτη ἀπό τήν Ἰουδαία, ὁ ὀποῖος δίδασκε χωρίς νά ἔχει μάθει γράμματα καί ὁ ὀποῖος μάλιστα ἐκτελέστηκε ντροπιαστικά, σάν κοινός κακοῦργος, πάνω σ' ἕναν σταυρό. Καί σάν νά μὴν ἔφταναν αὐτά, οἱ δικοί του διέδωσαν ὅτι τρεῖς μέρες μετά τόν θάνατό του ἀναστήθηκε, κάτι τό ὀποῖο γιά τό περιβάλλον τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, πού δέν ἀνεχόταν μυθιστορίες, ἦταν φυσικά ἐξωφρενικό. Ξέρουμε ὄλοι ἄλλωστε πῶς ἀντιμετωπίστηκε τό κήρυγμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιά τήν ἀνάσταση ἀπό τούς ὀρθολογιστές φιλοσόφους τῶν Ἀθηνῶν.

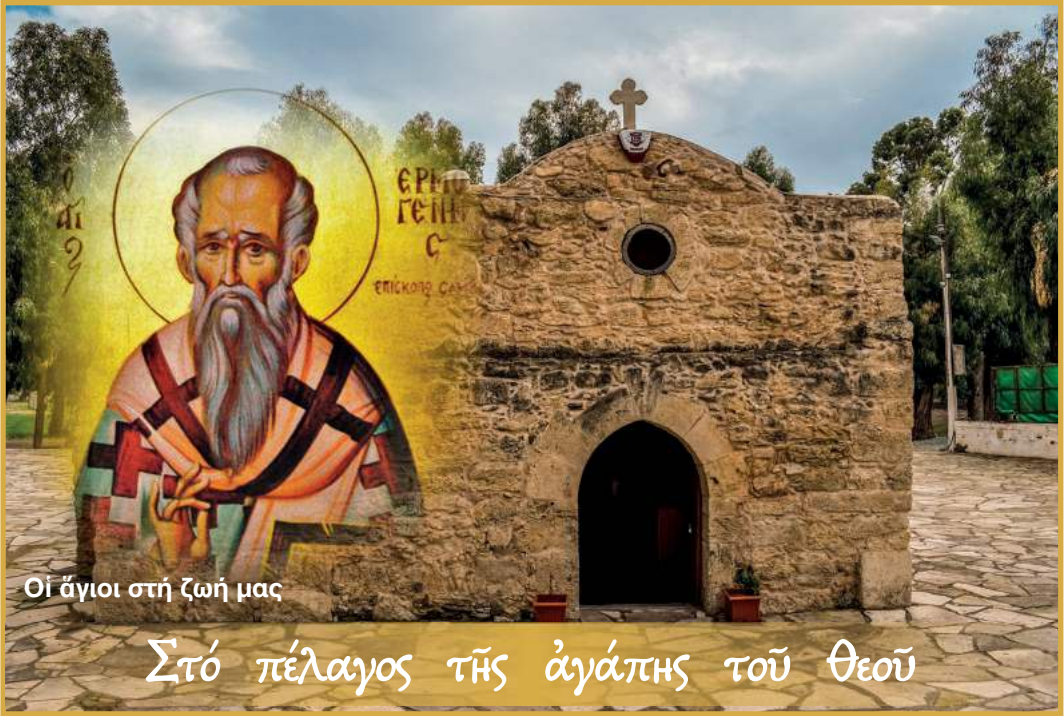
Πρέπει ἐπίσης νά προσέξουμε καί τό ἐξῆς: Οἱ μάρτυρες δέν ἐμφανίστηκαν αἰφνιδιαστικά, ἀπό τό πουθενά. Τό φαινόμενο αὐτό ἔχει ρίζες βαθιές καί ἀνάγεται ἀναμφισβήτητα στους μαθητές τοῦ Κυρίου. Διότι ἄν αὐτοῖ πού κήρυξαν τή θυσία δέν ἔδι-

ναν τό ανάλογο παράδειγμα, πῶς θά προέκυπτε ὄλο αὐτό τό ἐντελῶς ἀκατανόητο ἔπος πού διήρκεσε ἀπό τόν 1^ο μέχρι καί τόν 3^ο αἰ. μ.Χ.; Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρει στίς δύο πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολές του πάμπολλα καί σκληρά παθήματα πού ὑπέμεινε χάριν τοῦ Χριστοῦ. Λέει χαρακτηριστικά: «...Διάκονοι Χριστοῦ εἶσι; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, τρίς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρίς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσει, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· ἐν κόπῳ καί μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καί δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καί γυμνότητι...» (Β΄ Κο 11,23-27). Κάποιοι βέβαια θά σπεύσουν νά ἰσχυριστοῦν ὅτι κανεὶς δέν μᾶς πιστοποιεῖ τήν πατρότητα αὐτῶν τῶν κειμένων. Σήμερα ὅμως, ἀκόμη καί ὁ πιό φανατικός ἀρνητής ἐρευνητής ὁμολογεῖ ἐκὼν-ἄκων ὅτι τουλάχιστον οἱ συγκεκριμένες ἐπιστολές εἶναι τοῦ Παύλου. Τί ἔγινε λοιπόν; Πῶς ἐξηγεῖται; Αὐτός πού ἴδρυσε καί καθοδηγοῦσε χριστιανικές κοινότητες σέ ὅλη τήν εἰδωλολατρική οἰκουμένη, ἦταν ἔρμαιο παραληρημάτων; Ἐζῆσε τήν κάθε μέρα του σάν κατάδικος μελλοθάνατος χάριν ἑνός ἀνθρώπου, τόν ὁποῖο ἀπλῶς φαντάστηκε Θεό; Καί ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑπάρχει ἄλλη τέτοια ἢ ἔστω ἀνάλογη περίπτωση στήν ἀνθρώπινη ἱστορία; Οἱ ἐρωτήσεις βέβαια αὐτές εἶναι ρητορικές...

Συνεπῶς ἡ θυσία τῶν ἁγίων μαρτύρων μαρτυρεῖ μέ τόν πιό πειστικό τρόπο ὅτι ὁ Χριστός, ὅπως μᾶς τόν παραδίδει τό Εὐαγγέλιο, εἶναι ἀλήθεια. Κανένας ἄλλος πρωταγωνιστής ἢ συμβάν τῆς ἱστορίας δέν διαθέτει τόσους καί ἰδίως τέτοιους μάρτυρες. Ὅπως ἀξιωματικά τό διατύπωσε ὁ κορυφαῖος Β. Pascal: «Πιστεῦω τοὺς μάρτυρες πού βεβαιώνουν τή μαρτυρία τους μέ τό μαρτύριό τους». Δύναται κανεὶς νά προσβάλλει ἢ νά ἀγνοήσει αὐτή τήν κρυστάλλινη ἀπαίτηση τῆς λογικῆς; Καί ποῖο ἐπιχείρημα μπορεῖ νά ἀκυρώσει τήν καταλυτική δύναμη τοῦ αἵματος; Ἐπαναλαμβάνω: Δέν πρόκειται γιά ιδέες, γιά κάτι τό ἄπιαστο. Πρόκειται γιά ἱστορία, γιά αἰσθήσεις, γιά πρόσωπο καί γεγονότα. Ὡς ἐκ τούτου, κανεὶς ἔντιμος καί ἀσυμβίβαστος ἐχθρός τοῦ ψεύδους δέν μπορεῖ νά ὑποστηρίξει ὅτι ὁ Χριστιανισμός, ὁ ὁποῖος πατάει τόσο γερά στή γῆ, προτείνει ὑποταγή σέ ἄλογα καί ἀνέρειστα δόγματα.

Ἄς μή μείνουμε ὡστόσο ἀπλοί παρατηρητές τοῦ ἐκπληκτικοῦ ὄντως μυστηρίου τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄς ἀφουγκραστοῦμε προπάντων τό ἀσύλληπτα ὑπέροχο πού μᾶς ἀποκαλύπτει. Ποιό εἶναι αὐτό; Ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι ζῶο. Δέν εἶναι δούλος τῆς βιολογίας, τῶν ἐνστίκτων καί τῶν ἡδονῶν τους, προορισμένος νά καταντήσῃ κάποια στιγμή χῶμα καί λάσπη. Ὅτι πατρίδα του ἀληθινῆ εἶναι ὁ οὐρανός, ὁ ἅγιος Θεός, καί ὅτι γι' αὐτόν ἀξίζει νά θυσιάσουμε καί τή ζωή μας ἀκόμη. Ἄλλωστε πρῶτος Αὐτός μᾶς ἀγάπησε (βλ. Α΄ Ἰω 4,19) καί μᾶς ἀγάπησε «εἰς τέλος» (Ἰω 13,1). Naί, ἀξίζει νά ἀγωνιζόμαστε στή χριστιανική ἔπαλξη, ὅ,τι κι ἂν κοστῖσει, ὅσο κι ἂν ματώσουμε. «Ὁ κόπος ἡμῶν οὐκ ἔστι κενός ἐν Κυρίῳ» (Α΄ Κο 15,58). Ὁ ἅγιος Δημήτριος καί ὅλη ἡ χορεία τῶν μαρτύρων ἀποτελοῦν ἀδιάψευστη καί ἀναντίρρητη ἐγγύηση γι' αὐτό.

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Μέσα στό πέλαγος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἡ ἀπλή καθημερινή ζωή μας διαποτίζεται μέ τή δροσιά τῆς θείας χάριτος. Καί ὅσο ἀφημένος στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τόσο γλυκειά ἡ πατρική παρουσία τοῦ Θεοῦ τόν σκεπάζει, τόν φτάνει στόν ἁγιασμό.

Σέ μία παράλια κωμόπολη τοῦ νομοῦ Ἀττάλειας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, στή Φοινικούντα, γεννήθηκε ὁ μικρός Ἐρμογένης τόν 4ο αἰώνα. Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς ἔβαλαν βαθιά μέσα στήν καρδιά τοῦ μικροῦ παιδιοῦ τήν ἐμπιστοσύνη στόν ἀληθινό Θεό καί πατέρα. Στήν πρώτη τρικυμία, τῆς ὀρφάνιας καί ἀπό τούς δύο γονεῖς, φάνηκε γενναῖος ὁ πιστός νέος. Εἶχε μάθει νά κρατᾶ σφιχτά τό χέρι τοῦ Χριστοῦ. Ἔμενε γαντζωμένος στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ μέ τή συνεχή μελέτη τῶν θείων Γραφῶν καί τή ζωντανή συμμετοχή του στή θεία λατρεία. Ἄδειασε τό πλεύσιμο τῆς ζωῆς του ἀπό τά πλοῦτη, καθώς τά σκόρπισε στους φτωχοῦς.

Ἔβαλε πλῶρη γιά τή χώρα τοῦ Νείλου. Στήν Αἴγυπτο μέ ἐπιμέλεια μαθήτευσε κοντά σέ μεγάλες ἀσκητικές μορφές. Κάθε ἐμπειρία πού ἀποκτοῦσε γίνονταν πλουτισμός καί ἐφόδιο γιά τήν ὑψηλή ἀ-

ποστολή του.

Μέ τό μοναχικό σχῆμα πιά ἀναχώρησε γιά τήν Ἀθήνα κι ἔπειτα γιά τήν Κωνσταντινούπολη. Τό φόρτωμα τῆς ψυχῆς του ἔλαμπε «ὑπὲρ χρυσίον». Ὁ ἴδιος ἔμενε ταπεινός, ἀθόρυβος κομιστής τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ. Πῶς νά μήν ἀνασῦρει ὁμως ἀπό τήν ἀφάνεια τόν εὐλογημένο ἐργάτη τῆς Ἐκκλησίας ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ; Ἀποκάλυψε στόν Πατριάρχη τό ἐκλεκτό ἁγιασμένο δοχεῖο τοῦ Ἐρμογένη. Ἡ χειροτονία του σέ διάκονο καί στή συνέχεια σέ πρεσβύτερο τῆς Ἐκκλησίας δέν ἄργησε νά γίνει.

Ὅπλισμένος μέ θεία σοφία ἀξιώθηκε νά βρεθεῖ στήν πρώτη γραμμῆ ὡς ἐπίσκοπος Σάμου. Ὁ πιστός λαός της κλυδωνιζόταν ἀπό τίς αἵρέσεις καί τήν πλάνη τῶν εἰδώλων. Σωτήρια κιβωτός ἔγινε ἡ παρουσία τοῦ ἐπισκόπου. Μέ τό ζωντανό κήρυγμά του, μέ τά φωτισμένα συγγράμματά του δίδασκε τούς ὀλιγόπιστους, μετέστρεφε στήν ἀληθινή πίστη τούς πλανημένους. Μέ τό μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος ἔντυνε τίς ψυχές μέ τήν παντοδύναμη πανοπλία τῆς χάριτος. Μέ τήν πατρική φιλανθρωπία του ἔντυνε τά σώματα καί τά παρηγοροῦσε σίς πολλές

τους ανάγκες. Θαυμαστά θεράπευε, στήριζε, ανόρθωνε ό χαριτωμένος ποιμένας.

Κι ήρθε λαίλαπα σκληρή νά ξεσπάσει πάνω στην ιερή κιβωτό πού προστάτευε τόν σκιαγμένο λαό. Ήταν τό μίσος καί ό φθόνος τών είδωλολατρών, του ίδιου του ήγεμόνα τους Σατορνίνου. Μπροστά του ό ήρωικός Έρμογένης όμολόγησε μέ παρρησία: «Ό Θεός μου είναι παντοδύναμος· ένας καί άληθινός! Όσο γιά τά είδωλά σας είναι άκάθαρτα βδελύγματα! Μόνο στην άπώλεια οδηγούν!». Ακολουθήσε μαστίγιο. Οί σάρκες του διαλύθηκαν. Ό,τι απέμεινε τό κρέμασαν σ' ένα ξύλο, μέ σιδερένια νύχια τό κατέσχιζαν, τό κατέκαιγαν μέ άναμμένες λαμπάδες. Όλόφωτος ό ιερομάρτυρας έλαμπε από χαρά! Κάποιος άλλος έπασχε; Δέν άντεξαν μπροστά στό θαύμα τής αγάπης του Θεού πρόσ τόν δούλο του. Τόν έριξαν στή φυλακή. Έδεσαν τά πληγιασμένα του πόδια στό ξύλο καί μία βαρεία άλυσίδα στόν πονεμένο τράχηλο.

Μέσα στην άποπνικτική άτμόσφαιρα του κελλιού προσευχόταν: «Ό Θεός μου, μη μακρύνης άπ' έμου». Τά μεσάνυχτα έγινε μεγάλος σεισμός καί ή φυλακή πλημμύρισε από ύπερκόσμιο φώς. Θεραπευτής στίς πληγές του ό Κύριος, έμψυχότης του, ίσχυρός βοηθός του: «Χαίρε, ιερομάρτυς Έρμόγενης· άνδρίζου... μη φοβάσαι. Δέν σε εγκαταλείπω. Κοντά σου θά είμαι πάντα». Όταν οί είδωλολάτρες έκπληκτοι άντικρίζουν τόν Έρμογένη θεραπευμένο από τίς πληγές, άποζητούν γιά θεό τους μόνο τόν Ίησού Χριστό. Τά είδωλα τούς φαίνονται τόσο μικρά καί ψεύτικα!

Μόνο ό ήγεμόνας έμενε σκληρός καί άσυγκίνητος. Πώς νά κλονίσει τόν σταθερό όμολογητή του Χριστού; Πώς νά μεταπείσει τόσο λαό πού έμενε εκθαμβος μπροστά στόν μεγαλειώδη Θεό του Έρμογένη; Τά άγρια άλογα πού διέταξε νά τόν σύρουν στή γή μέχρι νά κατασχι-

σθούν οί σάρκες του ήμέρευσαν. Οί σκληρές πέτρες πού μέ μανία έπεσαν πάνω του, τό κατρακύλισμα στόν γκρεμό δέν άφησαν καμιά πληγή στό άγιασμένο σώμα του. Άδιάκοπη ή δοξολογία του: «Όυ φοβηθήσομαι κακά, ότι σύ, Κύριε, μετ' έμου εί». Τά κοφτερά ξυράφια δέν τόν έγδαραν; Τά πυρωμένα σουβλιά δέν του έκαψαν τίς μασχάλες, τά αυτιά, τήν κοιλιά; Άπείραχτος στεκόταν ό ιερομάρτυρας Έρμογένης. Άνακουφισμένος από κάθε όδύνη μέσα στό πέλαγος τής αγάπης του Θεού. «Όυκ έχομεν ώδε μένουσαν πόλιν, αλλά τήν μέλλουσαν έπιζητούμεν. Είμαι χριστιανός καί θά μείνω χριστιανός». Ή πιό γλυκειά άποκαραδοκία του, τό λιμάνι τής Βασιλείας του Θεού.

«Μέγας ό Θεός τών Χριστιανών!», άντιλάλησε παντού. Τί νά καταγράψει σ' αλήθεια ό ούρανός; Τό θαύμα πού λέγεται παράδοση στό άγιο θέλημα του Θεού ή τό συγκλονιστικό σημείο τής ταπεινής μεταστροφής τόσων ψυχών; Στόν τόπο τής καταδίκης του ό Άγιος συγχώρεσε, εύλόγησε, προσευχήθηκε. Στό τέλος ό δήμιος τόν άποκεφάλισε.

Τό ιερό καί σεβάσμιο λείψανο, μυρωμένο από τούς πιστούς, μαζί μέ τήν αγία κάρα καί τά ιερά του άμφια άσφαλίσθηκε μέσα σέ ένα κιβώτιο. Τό κύμα τής θάλασσας -θεοκίνητο κι αυτό- τά συνόδευσε μέχρι τά ήσυχά παράλια τής Κύπρου.

Μέ δέος οί πιστοί καταφεύγουν στόν λιτό, άπέριττο ναό του στην Έπισκοπή Λεμεσού, ιδιαίτερα στίς 5 Όκτωβρίου πού έορτάζεται ή μνήμη του, γιά νά προσκυνήσουν τό θαυματουργό λείψανό του. Μέσα στό πέλαγος τής αγάπης του Θεού ό Έρμογένης, άνεμοδαρμένος μά νικητής. Στό άπάνεμο λιμάνι του ούρανού πρεσβεύει γιά κάθε ψυχή πού τή χτυπούνε άλύπητα κύματα. Καί τήν ένθαρρύνει: «Θάρσει, θά φτάσεις κι έσύ!».

Ούρανοδρόμος

Ludwig Michael von Schwanthaler, Λεηλασία τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τὸν Ἰμπραήμ πασᾶ, τοιχογραφία, Βουλή τῶν Ἑλλήνων

Ἡ ἐπανάσταση τοῦ 1821

Στ'. Τὰ γεγονότα τῶν χρόνων 1825-26

Στὰ 1825-26 ἡ Ἐπανάσταση περνáει τὴν πιὸ κρίσιμη καμπὴ τῆς στὸν στρατιωτικό τομέα καὶ ἡ συνέχισή τῆς κρέμεται οὐσιαστικά ἀπὸ μία κλωστή. Ἡ ἀρνητικὴ αὐτὴ ἐξέλιξη ὀφείλεται στὴν ἐπέμβαση τοῦ Ἰμπραήμ, θετοῦ γιοῦ τοῦ πασᾶ τῆς Αἰγύπτου Μεχμέτ Ἀλή, πού τὸν Φεβρουάριο καὶ τὸν Μάρτιο τοῦ 1825 ἀποβιβάζει στὴ Μεθώνη, στὰ νότια τῆς Πελοποννήσου, περισσότερους ἀπὸ 10.000 πεζοὺς καὶ ἵππεις. Λόγῳ τῶν ἐμφύλιων συγκρούσεων πού προηγήθηκαν, οἱ Ἕλληνες δέν προβάλλουν καμία ἀντίσταση κι ἔτσι ὁ Ἰμπραήμ στήνει ἀνενόχλητος τὸ προγεφύρωμά του. Ἔστω καὶ καθυστερημένα, οἱ ἐπαναστάτες στρατοπεδεύουν στὸ Κρεμμύδι ὀχυρώνοντας συγχρόνως τὰ φρούρια τοῦ Νεοκάστρου καὶ Παλαιοκάστρου, καθὼς καὶ τὴ Σφακτηρία. Ὡστόσο, ἡ ἀκατάλληλη ἡγεσία τους, ἡ ἀδυναμία τῶν ἀτακτῶν Ἑλλήνων νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸ τακτικὸ στράτευμα τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἐσωτερικὲς ἔριδες καὶ ἡ ἔλλειψη ὀργάνωσης ὀδηγοῦν σὲ μεγάλη ἥττα στὸ Κρεμμύδι καὶ ἀπώλεια τῶν παραπάνω κάστρων. Ὁ Ἰμπραήμ

ἐλέγχει πλέον τὸ μεγάλο λιμάνι τοῦ Ναβαρίνου καὶ ἡ Μεσσηνία εἶναι ὑπὸ τὸν ἔλεγχό του. Ἡ ἀπέλπιδα προσπάθεια τοῦ Παπαφλέσσα νὰ ἐμποδίσει μὲ λίγες ἑκατοντάδες ἄνδρες τὴν προέλαση τοῦ Ἰμπραήμ στὸ Μανιάκι ἔχει ὡς μόνο ἀποτέλεσμα τὸν ἡρωικὸ θάνατό τους.

Ὁ πανικός πού προκαλεῖται ἀπὸ τίς συνεχεῖς ἥττες ἀναγκάζει τὴν κυβέρνηση Κουντουριώτη νὰ ἀποφυλακίσει τὸν ἀντίπαλό τῆς Κολοκοτρώνη, πού ὀρίζεται ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Κολοκοτρώνης προσπαθεῖ νὰ ἐμφυχωσεῖ τούς ἀποθαρρημένους Πελοποννησίους καὶ ὀργανώνει στρατόπεδα ὅπου συγκεντρώνει ἐφόδια καὶ στρατιῶτες. Ὁ ὀργανωμένος ὅμως τακτικὸς στρατός τοῦ Ἰμπραήμ κινεῖται ταχύτατα καὶ πρὶν οἱ Ἕλληνες προλάβουν νὰ γκρεμίσουν τὰ τεῖχη τῆς Τριπολιτσᾶς, ὅπως εἶχε συμβουλεύσει ὁ Κολοκοτρώνης, τὴν καταλαμβάνει ἔτσι ἀποκτᾶ ἓνα ὀχυρωμένο ὀρμητήριο ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀπειλεῖ κάθε περιοχὴ τῆς Πελοποννήσου. Στὴ συνέχεια, μόλις καὶ μετὰ βίας ὁ Μακρυγιάννης

μέ τον Ύψηλάντη αποκρούουν τους Αιγυπτίους στή μάχη πού γίνεται στους Μύλους κι έτσι σώζεται τό Ναύπλιο, πού αποτελούσε τήν πρωτεύουσα τών επαναστατών. Ο Κολοκοτρώνης προκρίνει ως μόνη λύση γιά τήν αντιμετώπιση του Ίμπραήμ τήν τακτική του κλεφτοπολέμου καί τήν αποφυγή τών συγκρούσεων σέ ανοιχτό πεδίο. Παρά τήν αποτελεσματικότητα αυτής τής τακτικής, ή κατάσταση παραμένει πολύ δύσκολη, καθώς άφενός οί στρατιώτες εξαντλούνται από τίς συνεχείς μετακινήσεις καί άφετέρου τά πεδινά μέρη τής Πελοποννήσου βρίσκονται στό έλεος του στρατού του Ίμπραήμ. Αυτό έχει ως συνέπεια τήν άδυναμία καλλιέργειας τής γής καί τίς μεγάλες στερήσεις του πληθυσμού, πού γιά τά επόμενα δύο χρόνια, μέχρι τή ναυμαχία του Ναβαρίνου, είναι στα όρια τής λιμοκτονίας.

Τό ίδιο διάστημα, ισχυρές τουρκικές δυνάμεις υπό τήν ήγεσία του Κιουταχή κατευθύνονται στή Στερεά Ελλάδα καί αποκλείουν τό Μεσολόγγι ξεκινώντας τή δεύτερη πολιορκία του. Οί υπερασπιστές τής πόλης άντιστέκονται μέ επιτυχία καί οί συχνές διασπάσεις του αποκλεισμού από τον ελληνικό στόλο καί ή συνακόλουθη ενίσχυσή τους τόσο μέ άνδρες όσο καί εφόδια οδηγούν στα τέλη του 1825 τους Τούρκους σέ πολύ δυσχερή θέση. Τόν Δεκέμβριο όμως έρχεται σέ ενίσχυσή τους ο Ίμπραήμ καί ή πολιορκία γίνεται πολύ στενότερη από τίς ενωμένες τουρκοαιγυπτιακές δυνάμεις. Ο άνεφοδιασμός γίνεται άδύνατος καί εξελίσσονται συγκλονιστικές συγκρούσεις -όπως αυτή στό νησάκι Κλείσοβα-, στίς οποίες οί εξαντλημένοι Έλληνες αποκρούουν τίς έχθρικές εφόδους. Η πείνα όμως έχει οδηγήσει σέ άπελπισία τους

πολιορκημένους, πού άποφασίζουν ήρωική έξοδο στίς 10 Απριλίου 1826. Οί Τουρκοαιγύπτιοι όμως ενημερώνονται γιά τό σχέδιο κι έτσι από τους 3.000 πολεμιστές σώθηκαν μόνο 1.300, ενώ από τά χιλιάδες γυναικόπαιδα γλύτωσαν τή σφαγή ή τήν αιχμαλωσία μόνο 13 γυναίκες καί 4 παιδιά. Η άπώλεια του Μεσολογγίου προκαλεί άπογοήτευση καί πανικό στους επαναστατημένους Έλληνες, ώστόσο ή Έξοδος προκαλεί μεγάλη αίσθηση στην Εύρώπη καί έντείνεται ή πίεση γιά λύση του ελληνικού ζητήματος.

Η επιστροφή του Ίμπραήμ στην Πελοπόννησο τήν άνοιξη του 1826 επιτείνει τίς δυσκολίες τών Ελλήνων, καθώς συνεχίζει τίς καταστροφικές επιδρομές του. Η επίθεσή του στή Μάνη ώστόσο άποτυχαίνει, καθώς ήττάται στή μάχη τής Βέργας από τους άποφασισμένους Μανιάτες, πού είχαν καί τή συνδρομή τών γυναικών τους. Οί Έλληνες όμως είναι άναγκασμένοι νά καταφεύγουν σέ όρεινά μέρη αντιμετωπίζοντας μεγάλες στερήσεις. Τό ίδιο διάστημα, ή Έπανάσταση άναζωπυρώνεται στή Στερεά Ελλάδα χάρη στή δράση του Καραϊσκάκη, πού πετυχαίνει σημαντικές νίκες άπέναντι στους Τούρκους στην Άράχωβα, τή Δόμβραϊνα καί τό Δίστομο. Στή συνέχεια κατευθύνεται πρός τήν Άττική, όπου οργανώνει μεγάλο στρατόπεδο μέ στόχο νά άναγκάσει τον Κιουταχή νά λύσει τήν πολιορκία του κάστρου τής Αθήνας. Η Έπανάσταση βρίσκεται πλέον στην κόψη του ξυραφιού. Ωστόσο, οί εξελίξεις στό διπλωματικό πεδίο είναι ραγδαίες καί θά οδηγήσουν τό επόμενο διάστημα σέ καταλυτικά γεγονότα.

Παναγιώτης Μητσόπουλος

Alphonse de Neuville , Πατριωτικός όρκος τών Έλλήνων, Συλλογή Έργων Τέχνης τής Βουλής

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821 (Α')

«Πρώτος ο κληρος έφάνη εις τόν άγώνα μέ τόν σταυρόν και μέ τήν σπάδαν εις τάς χείρας διά νά σώσει τό πλανημένον ποίμνιον και οδηγήσει αυτό εις τήν έλευθερίαν του φυσικώς και θρησκευτικώς. Αυτός έφύλαξε τά γράμματα και τήν γλώσσαν».

*Φωτάκος, Άπομνημονεύματα περί τής έλληνικής επαναστάσεως
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, ΑΘΗΝΑΙ 1960.*

Πολλοί είναι αυτοί που άμφισβητούν τήν προσφορά του κλήρου στον άγώνα του 1821. Δέν θά δαπανήσουμε πολλές λέξεις για νά ύποστηρίξουμε τήν αυτόνομη άλήθεια. Θ' αφήσουμε τή ζωντανή ιστορία νά μιλήσει. Προβληματίζεται όμως κάθε σκεπτόμενος άνθρωπος και άναρωπιέται αν είναι Έλληνες αυτοί που διαστρεβλώνουν ή θελημένα τήν ιστορία και ποιά συμφέροντα έξυπηρετούν. Γιατί άραγε παραγκωνίζονται οι άληθινές πηγές και ύποστηρίζονται ψεύτικες άνθελληνικές άπόψεις;

Άναδιφώντας τίς άμεσες πηγές του

Άγώνα, δηλαδή τά άπομνημονεύματα των άγωνιστών, τίς διακηρύξεις, τίς έπιστολές και όλο τό άρχαικό ύλικό, διαπιστώνουμε ότι ύπάρχουν πάμπολλα τεκμήρια για τήν προσφορά τής Έκκλησίας τό 1821. Άπό αυτά θά ξεχωρίσουμε κάποια άντιπροσωπευτικά.

Άν κατά τή βυζαντινή περίοδο ή Έκκλησία μέ τά σχολεία της καλλιέργησε τά γράμματα κι είχε μία δοξασμένη παρουσία στά ιστορικά δρώμενα τής Βασιλεύουσας, μετά τήν Άλωση συνεχίζει μόνη της τόν δρόμο τής θυσίας. Ό γερμανός ιστορικός Κάρλ Μέντελσον-Μπάρτολντι

ονομάζει τόν πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως «αυτόκράτορα τῶν Ἑλλήνων, αἰχμάλωτον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ σουλτάνου». Καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς σκλαβιάς ὁ πατριάρχης συμπαραστέκεται στὸν κατατρεγμένο ραγιά καὶ συμμετέχει πρωταγωνιστικά, οἰκονομικά, ὑλικά, παρακλητικά καὶ ἠθικά στοὺς ἀγῶνες του γιὰ τὴν λευτεριά. Σάν δυνατό κέλυφος φυλάσσει τὴν ἀκριβὴν περιουσία τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ: γλῶσσα, παράδοση, ἱστορία καὶ Ὁρθόδοξία. Φρουρεῖ καὶ προστατεύει σάν τὸ ὄστρακο τὸ ἀκριβὸ μαργαριτάρι, τὴν ρωμιούνη.

Ὁ Φωτάκος (Φώτιος Χρυσανθόπουλος), λόγιος καὶ πρῶτος ὑπάσπιστῆς τοῦ γενναίου ἀρχιστράτηγου Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, διασώζει σὲ ἀρκετές σελίδες τῶν ἀπομνημονευμάτων του τὴν ἀνυπολόγιστη προσφορά τῆς Ἐκκλησίας στὸν Ἀγῶνα. Ἐπειδὴ ἀκόμα καὶ τότε ὑπῆρχαν αὐτοὶ πού κατηγοροῦσαν τὴν Ἐκκλησία καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους της, μὲ ἀπλότητα καὶ εὐθύτητα τονίζει τὴν οὐσιαστικὴ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες τοῦ ἔθνους.

Ἄς μὴ λησμονοῦμε ὅτι μετὰ τὴν Ἀλωση ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς ἄνδρες καὶ οἱ περισσότεροι γραμματισμένοι ἐγκατέλειψαν τὴν χώρα. Ἐδῶ ἔμεινε μόνον ὁ φτωχὸς παπάς δίπλα στὸν σκλάβο. Ὁ Φωτάκος ἀναφερόμενος εἰδικά στὸν ἀπλό κλῆρο γράφει: «Ὁ ἑλληνικὸς κλῆρος ἦτο προωρισμένος ἄνθρωπος διὰ νὰ εὐρεθεῖ τόσον φιλόπατρις καὶ νὰ σώσει ὀλόκληρον τὸ ἔθνος. Διότι ἅμα ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία ἐχάθη, ὁ κλῆρος ἐδέχθη τὴν κηδεμονίαν τοῦ ἔθνους ἀπροστατεύτου, καὶ μὴ ἔχοντος ἄλλο στήριγμα καὶ ἄλλην παρηγορίαν, εἰ μὴ μόνον τὴν θρησκείαν... Ὁ λαὸς εἰς τὴν θρησκείαν του εὗρισκε τὴν ἀνάπαυσίν του, ὑποφέρων ὅλα τὰ δεινὰ τῆς τυραννίας μαζί με

τόν κλῆρον του ... Οἱ ἐχθροὶ π.χ. τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς θρησκείας του εἶπαν πολλὰ ἐναντίον του (κλήρου) καὶ προσέτι ὅτι οἱ Ἕλληνες μοναχοὶ ἐτάραξαν τὸν κόσμον, τὸν ὁποῖον εἶχαν ἀρνηθεῖ. Ἀλλὰ σφάλουν μεγάλως εἰς τοῦτο, διότι θέλουν τὸν μοναχὸν νὰ μὴ ἔχει αἷσθημα ἀνθρώπου καὶ ἀγάπην εἰς τὴν πατρίδα του...».

Καταθέτει καὶ πάλι ὁ Φωτάκος: «Ὁ ἀξιοσέβαστος κλῆρος τῶν Ἑλλήνων Χριστιανῶν εὐρίσκετο παντοῦ ἐμπρός καὶ ἔδιδε τὴν βαρύτητα καὶ τὴν βεβαιότητα εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἔνεκα τούτου εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐφαίνετο ὅτι ἡ σημαία τῆς ἐπαναστάσεως εἶναι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν λειτουργῶν τῆς θρησκείας του».

Ἐπίσης ὁ Ἐμμανουήλ Ξάνθος, ἰδρυτικὸς στέλεχος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, ἔγραφε: «Τὴν ἐπανάστασιν ἐκίνησαν καὶ ἐνεψύχωσαν οἱ κληρικοὶ ... ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ λαὸς δὲν ἤθελε κινηθῆ...».

Γιὰ τὴν προσφορά τοῦ κλήρου στὴ διάσωση τοῦ Γένους ὁ ἱστορικὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης Διονύσιος Κόκκινος ἀναφέρει: «Ὁ κλῆρος ὑπῆρξε καὶ ὁ ὁδηγὸς τοῦ ἔθνους καὶ τὸ στήριγμά του. Οἱ πατριάρχες πάλευαν πάρα πολὺ συχνά γιὰ νὰ ἀποτρέψουν διάφορους ἐθνικούς κινδύνους καὶ οἱ ἀγῶνες πολλῶν ἀπὸ αὐτοὺς κατὰ τοῦ προσηλυτισμοῦ, πού ἀπειλοῦσε μὲ δογματικὴ μεταβολὴ αὐτὴ τὴν ἐθνικὴ συνείδηση, καθὼς καὶ ἐναντίον τῶν αὐθαιρεσιῶν τῆς τουρκικῆς διοίκησης, ἔσωσαν τὸν ἑλληνισμό ἀπὸ ἀναμφισβήτητη φθορά. Οἱ κληρικοὶ πού αὐτοθυσιάστηκαν χάριν τοῦ ἐθνικοῦ καθήκοντος καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς τουρκοκρατίας εἶναι τόσο πολλοὶ πού ἀποτελοῦν ἡρωικὴ λεγεῶνα».

Δ.Δ.

ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ 1911-2021

Συμπληρώθηκαν ἑκατόν δέκα ἔτη ἀπό τή στυγερή δολοφονία τοῦ μητροπολίτη Γρεβενῶν Αἰμιλιανοῦ Λαζαρίδη. Ἡ δολοφονία ἐκείνη δέν ἦταν μεμονωμένο συμβάν, ἀλλά ψυχρή ἐκτέλεση στά πλαίσια τῶν νεοτουρκικῶν προγραφῶν ὅσων εἶχαν διακριθεῖ κατά τόν Μακεδονικό Ἀγῶνα. Τά πρόσωπα αὐτά ἀναμενόταν νά προβάλουν ἀντίσταση σέ κάθε ἐπιχείρηση ἐξόντωσης τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας πού δέν ἦταν πρόθυμο νά ἀφομοιωθεῖ ἀπό τή νεοτουρκική ἰδεολογία τοῦ παντουρκισμοῦ.

Τό κίνημα τῶν Νεότουρκων ἐκδηλώθηκε τό 1908 στή Ρέσνα, κοντά στό Μοναστήρι, μέ πρωταγωνιστές τούρκους ἀξιωματικούς, οἱ ὅποιοι εἶχαν σπουδάσει σέ γερμανικές στρατιωτικές σχολές καί θεωροῦνταν κατά κάποιον τρόπο ἐξευρωπαϊσμένοι, δηλαδή πολιτισμένοι. Βρῆκε τό κίνημα τόν Αἰμιλιανό ἐπίσκοπο Πέτρας καί ἐπίτροπο Πελαγονίας, μέ ἔδρα τό Μοναστήρι.

Ἦταν τότε μόλις 29 ἐτῶν. Κι ὅμως εἶχε ἤδη ὀρθώσει τό ἀνάστημά του στούς προκλητικούς Βούλγαρους, οἱ ὅποιοι εἶχαν τήν ἀμέριστη συμπαράσταση τόσο τῆς Ρωσίας, ὅσο καί τῆς Αὐστρίας. Κιν-

δύνεψε μάλιστα νωρίς νά θανατωθεῖ σέ μία ἀπό τίς πρόσωπο πρὸς πρόσωπο ἀντιπαραθέσεις.

Κατά τήν πανηγυρική ἐκδήλωση πού ἀκολούθησε τήν ἐπικράτηση τῶν Νεότουρκων στό Μοναστήρι ὁ Αἰμιλιανός εἶχε πρωταγωνιστικό ρόλο. Ἐπειδή καταγόταν ἀπό τήν περιοχή τοῦ Ἰκονίου, ὅπου, ὅπως καί σέ ὅλη τήν Καππαδοκία, οἱ Ρωμιοί εἶχαν ὑποχρεωθεῖ νά πάψουν νά μιλοῦν τή γλῶσσα τους προκειμένου νά διατηρήσουν τήν πίστη τους, εἶχε μητρική του γλῶσσα τήν τουρκική. Γι' αὐτό ἐπελέγη ἀπό τούς ἰσχυρούς τῆς ἡμέρας νά ἐκφωνήσει πανηγυρικό λόγο στή γιορτή τῆς συμφιλίωσης, τῆς ἐλευθερίας καί τῆς δημοκρατίας. Καί ἐκφώνησε τόν λόγο ἀνεβασμένος σέ πυροβόλο, πού εἶχαν σύρει θριαμβευτικά οἱ ἐπικρατήσαντες στρατιωτικοί σέ κεντρική πλατεία.

Δέν κύλησαν οὔτε δύο χρόνια καί τά αἰσθήματα τῶν Νεότουρκων ἔναντι τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν τῆς αὐτοκρατορίας ἐγίναν πασιδηλα. Τότε τό Πατριαρχεῖο ἐξέλεξε τόν Αἰμιλιανό ὡς μητροπολίτη τῆς ἐπαρχίας Γρεβενῶν. Ἐκεῖ εἶχε ἔντονη δράση ἡ ρουμανική προπαγάνδα, λόγῳ τοῦ συμπαγοῦς πληθυσμοῦ Βλά-

χων (ή γλωσσική συγγένεια έκανε εύκολότερη τήν προπαγάνδα). Έπίσης ό σημαντικός πληθυσμός τών έξιλαμισθέντων κατά καιρούς γηγενών, οί άποκαλούμενοι Βαλαάδες, είχαν, υπό τήν έπήρεια τής νεοτουρκικής προπαγάνδας, μεταστραφεί σέ φανατικούς μισέλληνες. Οί έκπρόσωποι του νεοτουρκικού κομιτάτου είχαν συγκροτήσει συμμορίες από Βαλαάδες και ρουμανίζοντες Βλάχους, οί όποιοι τρομοκρατούσαν τόν πληθυσμό τής έπαρχίας.

Μόνη έλπίδα τών Έλλήνων ή παρουσία του μητροπολίτη. Κι αυτός από τήν άφιξή του δέν έπαυε νά περιοδεύει και νά παρηγορεί τούς σκλαβωμένους. Δύο φορές τόν συνέλαβαν και μέ συνοδία τόν επανέφεραν στά Γρεβενά μέ άνυπόστατες κατηγορίες. Καί όταν δολοφόνησαν οί συμμορίτες δάσκαλο έλληνικού σχολείου, ό Αίμιλιανός κάλεσε τούς προκρίτους τής χριστιανικής κοινότητας Γρεβενών σέ σύσκεψη πρός αντιμετώπιση τής κρίσιμης κατάστασης. Άρκετοί άπ' αυτούς έκδήλωσαν πνεύμα δειλίας και ό Αίμιλιανός αισθάνθηκε μόνος!

Άν και οί βιαιότητες τών κρατούντων σέ βάρος του ποιμνίου του και οί άπειλές κατά του προσώπου του από τούς έγκαθέτους του νεοτουρκικού κομιτάτου συνεχίζονταν, άποφάσισε νέα περιοδεία. Δέν πρόλαβε νά τήν ολοκληρώσει. Δολοφονήθηκε, μαζί μέ τόν διάκονό του Δημήτριο και τόν άγωγιάτη τους Άθανάσιο, σέ δασωμένη περιοχή από πολυμελή συμμορία Βαλαάδων και ρουμανιζόντων Βλάχων.

Οί Νεότουρκοι ήσαν φορείς του εύρωπαϊκού πολιτισμού! Δέν ζητούσαν τήν ανάκληση τών «όχληρών» μητροπολιτών όπως οί Παλαιότουρκοι επί σουλτάνου. Αύτοί άπλά άποφάσισαν τόν άφανισμό τους. Καί όχι άφανισμό μέ έκτέλεση, άλ-

λά μέ τή διαδικασία πρωτοχριστιανικού μαρτυρίου. Είχαν συντάξει πίνακα προγραφέντων προσώπων και είχαν αναθέσει σέ έπαγγελματίες δολοφόνους τήν έκτέλεσή τους. Στή συνέχεια θά προέβαιναν και στή γενοκτονία τών άκέφαλων «μαζών». Δέν πρόλαβαν, διότι οί ήγέτες τών χριστιανικών λαών τής Βαλκανικής έπραξαν μία φορά τό ιστορικό τους χρέος. Τό φονικό σχέδιο έτέθη σέ έφαρμογή λίγο άργότερα στή Μικρασία μέ θύματα 1.500.000 Άρμενίους και 600.000 Ρωμιούς. Άκολούθησε ή μεγαλύτερη διαχρονικά συμφορά του έλληνισμού: ό ξεριζωμός του από τά έδάφη τής Μικρασίας. Συγγενείς του Αίμιλιανού και τόσοι άλλοι Ρωμιοί πήραν τόν δρόμο τής προσφυγιάς για τά χώματα πού είχε ποτίσει μέ τό μαρτύριό του ό λαμπρός γόνος τής ευάνδρου Καππαδοκίας. Έφεραν μαζί τους τή γλώσσα τους τήν τουρκική και άκουσαν νά τούς άποκαλούν τουρκόσπορους! Καί κεί στήν Άθήνα οί πολιτικοί συνέχιζαν και επί Βενιζέλου και άργότερα τήν ίδια πολιτική. Άγάπες μέ τούς δημίους και καλλιέργεια τρόμου μέ τή σκέψη τής επανόδου τής Τουρκίας στή σουλτανική τρομοκρατία! Καί θέριψε τό εύρωπαϊκό τέρας επί Κεμάλ και άφάνισε τόν έναπομείναντα στήν Πόλη έλληνισμό και εισέβαλε στήν Κύρπο, τήν όποία μισοκατέχει, και σήμερα μάς άπειλεί καθημερινά.

Αίμιλιανέ, τήν ήμέρα τής συμπλήρωσης εκατόν δέκα έτών από τό μαρτύριό σου ήρθα νά προσκυνήσω τό κενοτάφίό σου. Δέν βρήκα ούτε ένα λουλουδάκι. Συγχώρεσέ μας! Θα ξανάρθουν χρόνια πού θα κινούμε άκόμη και μέ τά πόδια για τόν τόπο πού άφησες τήν τελευταία σου πνοή. Τώρα δέν έχουμε χρόνο. Ζούμε άκόμη, έστω και πρός τό τέλος του, τό εύρωπαϊκό μας όνειρο.

Άπ. Παπαδημητρίου

Άπό τό ήμερολόγιο ενός εφήβου

“Όλα αρχίζουν τώρα!...”

Πέμπτη, 7 Οκτωβρίου, 3 μ.μ., μετά την κηδεία του κ. Νικολάου.

Προσπαθώ νά βάλω τίς σκέψεις μου σέ τάξη, αλλά δέν τά καταφέρνω... Τί μου συμβαίνει άραγε; Μέ πνίγει μόνο ή συγκίνηση πού έχασα τόν αγαπημένο μου καθηγητή, ή μήπως καί κάποιο αίσθημα θυμού, πού έφυγε τόσο άπρόσμενα;... Ή ξαφνική όξεία λευχαιμία του, πού έκδηλώθηκε μόλις τόν Ίούλιο, δέν μου έδωσε τό περιθώριο νά συμβιβαστώ μέ τήν άλλαγή. Δέν ήρθε βέβαια κατασκήνωση πού ήταν ή ζωή του, αλλά δέν ήταν ή πρώτη φορά. “Ελεγα μήπως..., ή μάλλον δέν έλεγα, δέν τό σκεφτόμουν κών. Τό άπρωθούσα. “Όμως είναι πλέον γεγονός. Ό κ. Νικολάου άναπαύθηκε χθές, στά 45 του χρόνια.

“Όσοι ήταν κοντά του μάς είπαν ότι στίς τελευταίες του στιγμές ήταν γαλήνιος. Κοινωνήσε μέ λαχτάρα τών άχράντων μυστηρίων καί είπε στό τέλος μέ βλέμμα ήλαρό: «Μή λυπάστε! Πηγαίνω κοντά στόν Κύριό μας. Τίποτα δέν τελεί-

ωσε. “Όλα αρχίζουν τώρα!...” Έρχου, Κύριε Ίησοϋ!...».

Δέν έχω καμιά άμφιβολία. Ξέρω καλά ότι έννοούσε τήν κάθε λέξη. Ή ζωή του κ. Νικολάου ήταν δοσμένη έξ όλοκλήρου στόν Ούρανό. Μερικές φορές σκεφτόμουν ότι μάς έκανε χάρη πού έμενε μαζί μας έδώ στή γή... “Όμως νά μή λυπάμαι; Πώς γίνεται νά μή λυπάμαι έγώ είδικά; Ποιός θά είναι δίπλα μου τώρα στά δύσκολα; Ποιός θ’ άνέχεται τά ξεσπάσματα μου μέ ύπομονή καί χιοϋμορ; Ποιός θ’ άκούει τίς άντιρρήσεις μου πάνω στήν πίστη καί θά μέ πείθει γιά τήν άλήθεια της; Καί πάνω άπ’ όλα, ποιόν θά βρίσκω κάθε ώρα στό έντευκτήριο ή στό τηλέφωνο, όταν θά ψάχνω, μέσα στά νεϋρα, γιά μιά καθαρή κουβέντα;... Είναι άραγε ό έγωισμός μου πού μιλάει έτσι; Ίσως. Άλλά αυτές τίς ώρες δυσκολεύομαι νά σκεφτώ κάτι άλλο.

Ώστόσο, αυτό πού θέλω νά κρατήσω πιό πολύ άπό τή σημερινή ήμέρα είναι ή παρουσία του Γιάννη στήν κηδεία... Ναι.

Είμαι πλέον σίγουρος 100% ότι ήταν ένα σημείο αυτό που έγινε. Δεν εξηγείται αλλιώς. Ένα σημείο της αγάπης του Θεού, που προκάλεσε ή δυνατή πρεσβεία του κ. Νικολάου.

Ο Γιάννης Αποστολούδης, ένας νέος στά 25 του, ήταν (είναι;) ναρκομανής. Μέ κάποιον τρόπο, που δεν γνωρίζω, πλησίασε κάποια στιγμή τους αδελφούς και έκλιπαρησε για βοήθεια. Ήταν ράκος. Ένας άνθρωπος υπό κατάρρευση. Είπε ότι χρειαζόταν άμεσα έναν χώρο να κρυφτεί. Προσωρινά. Μέσα από τὰ αναφιλητά του τούς βεβαίωνε ότι ήταν πλέον καθαρός από ουσίες αλλά κινδύνευε από τούς εμπόρους που τόν αναζητούσαν. Όλοι υποψιάζονταν τὰ χειρότερα, όμως ο κ. Νικολάου, μέ μίαν αδόκητη ψύχραιμη βεβαιότητα, είπε νά τόν βοηθήσουν. Ότι αυτό θέλει ο Κύριος. «Πιστεύεις στον Χριστό;», τόν ρώτησε. «Θές νά κάνεις μιά καινούργια, σωστή αρχή στή ζωή σου, όπως σου τό ζητᾶ Ἐκείνος;». «Πιστεύω!... Θέλω!», απάντησε ο Γιάννης μέ κλάματα. Τότε ο κ. Νικολάου μαζί μ' έναν αδελφό τόν οδήγησε στό πατρικό του, που ήταν από χρόνια κλειστό, του ἔδωσαν τὰ ἀπαραίτητα καί τόν ἄφησαν νά ἡσυχάσει. Τίς ἐπόμενες μέρες δύο αδελφοί του πήγαιναν φαγητό καί ὅ,τι ἄλλο χρειαζόταν.

Μέχρι που μιά Δευτέρα χαράματα, εἰδοποιήθηκε ο κ. Νικολάου νά τρέξει στό σπίτι του. Πράγματι πήγε τό γρηγορότερο κι ἀντίκρισε κυριολεκτικά έναν χαμό! Ο Γιάννης, τρέλος προφανώς από τή στέρηση ἡρωίνης, εἶχε σπάσει τὰ πάντα! Καί τό χειρότερο; Τρέχοντας νά φύγει τρομοκράτησε κι ἔριξε κάτω δύο ἡλικιωμένες κυρίες που εἶχαν ἀνησυχήσει από τόν θόρυβο καί βγήκαν στόν διάδρομο νά δοῦν τί συνέβη. Ἡ μία μάλιστα ἀπ'

αὐτές χτύπησε καί χρειάστηκε νοσοκομείο. Όσο γιά τόν κ. Νικολάου; Εὐτυχώς οἱ κυρίες τόν ἐμπιστεύονταν ἀπόλυτα καί ἀφού ἐξήγησε τί συνέβη, τό θέμα ἔληξε χωρίς νά πάρει διαστάσεις.

«Αἰσθάνεσθε ὅτι πρόδωσε τήν ἐμπιστοσύνη σας;», τόν ρώτησε κάποια στιγμή ὁ πατέρας. «Όχι ἀκριβώς... Νομίζω πώς ήταν σχεδόν ἀναπόφευκτο. Ήταν ἄρρωστος, τό εἶχα καταλάβει, ήταν ἄλλωστε τόσο φανερό... Θά μέ ρωτήσετε ἀσφαλώς, τότε γιατί τόν βοήθησα... Διότι ὅπως σᾶς εἶπα ήταν ἄρρωστος. Δεν ήταν κακός. Ἐπρεπε νά τό κάνω. Καί εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ βοήθεια που του προσφέραμε στό ὄνομα του Χριστοῦ μας δεν θά πάει χαμένη. Θ' ἀφήσει μέσα του βαθιά ἴχνη, μέ ὅ,τι μπορεῖ νά σημαίνει αυτό...».

Καί εἶχε δίκιο. Ἡ παρουσία του Γιάννη σήμερα στό ἐκκλησάκι τῶν Ταξιαρχῶν δίπλα στό φέρετρό του, μ' ένα λευκό τριαντάφυλλο στό τρεμάμενο χέρι του καί μέ δακρυσμένα μάτια, αυτό ἔδειξε. Δεν ξέρω τί γινόταν μέσα στήν ψυχή του, ξέρω ὅμως σίγουρα ὅτι τό ἔλεος του Θεοῦ βρήκε δρόμο νά τόν ἀγγίξει...

Ξανασκέφτομαι τὰ τελευταῖα λόγια του κατηχητή μου: «Τίποτα δεν τελείωσε. Όλα ἀρχίζουν τώρα!...». Πράγματι. Ἴσως ἡ σημερινή κηδεῖα νά έγινε γιά τόν Γιάννη, γιά τόν νεκρό μέχρι χθές Γιάννη, ἡ ἀπαρχή τῆς ἀνάστασής του. Μπορεῖ νά... Ποιός ξέρει;...

Λοιπόν, καλή ἀνάπαυση, κ. Νικολάου!

Καλή ἀνάσταση!

Καί συγχωρήστε με, ἄν σᾶς θύμωσα κάπως.

Μέ ξέρετε ἄλλωστε...

Ἄλκης

«Χαρίζει Ζωή» (Λκ 7,11-16)

Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα πού ἀκούσαμε σήμερα μιλάει γιά ἓνα θέμα πού μᾶς καίει, πού εἶναι πάντοτε ἐπίκαιρο καί ἐνδιαφέρον, μιλάει γιά θάνατο καί γιά ἀνάσταση. Ὁ Κύριός μας ἐπισκέπτεται μιά ἀπό τίς ὠραίες πόλεις τῆς Γαλιλαίας, τή Ναΐν, πού ἦταν γεμάτη λουλούδια καί ὁμορφιές. Ἀλλά εἶχε καί τό σκιάχτρο της. Ἐξω ἀπό τήν πόλη ἦταν τό νεκροταφεῖο, πού δηλώνει τήν κυριαρχία καί τήν ἐξουσία τοῦ θανάτου. Καί δέν ὑπάρχει πόλη καί χωριό πού νά μὴν ἔχει τό βασίλειο τοῦ θανάτου, τό νεκροταφεῖο. Μπαίνοντας στήν πόλη ὁ Κύριος μέ τήν πομπή του, τούς μαθητές του καί ὄσους τόν ἀκολουθοῦσαν, συναντήθηκε μέ μιά ἄλλη πομπή. Καί στή συνάντηση αὐτή συγκρούσθηκε, θά ἔλεγα, ἡ πομπή τῆς ζωῆς μέ τήν πομπή τοῦ θανάτου.

Πολλοί ἄνθρωποι συνόδευαν ἔξω ἀπό τήν πόλη ἓνα παιδί νεκρό γιά νά τό θάψουν στό νεκροταφεῖο. Πλαί στό φέρετρο μιά τραγική φιγούρα, ἡ μητέρα τοῦ παιδοῦ. Τό παιδί μονάκριβο καί ἡ μάνα χήρα, πού σημαίνει ὅτι πρίν ἀπό λίγο καιρό περπάτησε τόν ἴδιο δρόμο γιά νά θάψει τόν ἄνδρα της. Ὁ Κύριος δέν παραμερίζει μπροστά στόν νεκρό, ὅπως συνηθίζεται μέχρι καί σήμερα, ὅταν περνάει νεκρός νά παραμερίζουν τά πάντα. Πῆγε κόντρα καί σταμάτησε τήν πο-

μπή τοῦ θανάτου. Μέ ἐξουσία μιλάει στή γυναίκα: «γύναι, μὴ κλαῖε». Πῶς νά μὴν κλάψει, Κύριε; Εἶναι χήρα. Μονάκριβο παιδί πάει νά θάψει καί νά μὴν κλαίει; Τά ξέρει ὅλα καλά ὁ παντογνώστης Κύριος. Λέγει «μὴ κλαῖε», γιατί Αὐτός εἶναι ὁ κυρίαρχος τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου. Τά λόγια του δέν εἶναι μόνο λόγια. Ἔχουν ἀντίκρισμα. Στρέφεται στό νεκρό παιδί καί τοῦ λέγει: «νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι». Καί τό παιδί ἀνασταίνεται, «ἀνακάθεται» μέσα στό φέρετρο καί μιλάει.

Ὁ κόσμος ἔμεινε κατάπληκτος καί ὁμολογεῖ ὅτι αὐτός πού ἔκανε αὐτό τό σημεῖο εἶναι προφήτης μέγας. Ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους τίς ἀναστάσεις τῶν νεκρῶν πού ἔγιναν στήν Παλαιά Διαθήκη ἀπό τόν μεγάλο προφήτη Ἡλία καί τόν μαθητή του Ἐλισσαῖο. Καί ὄχι μόνο βλέπουν τόν Χριστό ὡς μεγάλο προφήτη, ἀλλά ὁμολογοῦν ὅτι ἡ παρουσία του σημαίνει ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ: «ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ». Δέν ἦταν δυνατόν νά καταλάβουν ὅτι αὐτός εἶναι ὁ Θεός πού ἔγινε ἄνθρωπος. Αὐτό θά τό καταλάβουν καλύτερα μετά ἀπό ἓνα ἄλλο μεγαλύτερο θαῦμα, τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας.

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας εἶναι τό μεγαλύτερο θαῦμα, τό θαῦμα

τῶν θαυμάτων, τό σημεῖο τῶν σημείων, τό ὁποῖο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἰησοῦς δέν εἶναι μόνον ἄνθρωπος, ἀλλά εἶναι καί Θεός. Διότι σέ ὅλες τίς ἄλλες νεκραναστάσεις πού ἔκαναν οἱ προφήτες, ἀλλά καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, καί στή συνέχεια οἱ ἀπόστολοι, αὐτοί πού ἀναστήθηκαν πάλι πέθαναν. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ξεχωρίζει. Εἶναι ἡ ἀνάσταση ἡ ὁποία δέν γνωρίζει θάνατο. Ὁ Ἰησοῦς «οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει», γι' αὐτό καί εἶναι ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καί ἡ ἀνάστασή του ἐγγυᾶται καί βεβαιώνει τή δική μας ἀνάσταση.

Ἔτσι, ἀδέλφια μου, ὁ θάνατος πού εἶναι μυστήριο, τό φοβερότατο μυστήριο, πού δέν μπόρεσε κανείς νά τό ἐξιχνιάσει καί νά τό ἐρμηνεύσει, ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ τό ἔλυσε καί τό διέλυσε.

Τελειώνοντας θά ἤθελα νά τονίσω ἓνα σημεῖο πού εἶναι πολύ ἐνδιαφέρον καί πολύ σοβαρό. Ὁ Χριστός μας τό «νεανίσκε, σοί λέγω, ἐγέρθητι», πού ἀπηύθυνε στόν γιό τῆς χήρας τῆς Ναΐν καί τόν ἀνέστησε καί τόν παρέδωσε ζωντανό στή μητέρα του, τό ἀπευθύνει συνεχῶς καί ἀκαταπαύστως σέ χιλιάδες, μυριάδες, ἑκατομμύρια νεανίσκους, οἱ ὁποῖοι εἶναι λαβωμένοι ἀπό τόν σατανᾶ, τραυματισμένοι ἀπό τήν ἁμαρτία, νεκροί. Καί τό θαῦμα ὅπως ἔγινε στή Ναΐν ἐπαναλαμβάνεται καί σήμερα μέ πολλούς καί ποικίλους τρόπους. Ἔχουμε -δόξα τῷ Θεῷ!- μέσα στήν κοινωνία μας, στό ἀπέραντο αὐτό νεκροταφεῖο τῶν νέων, ἀνοιχτά μνήματα. Ὑπάρχουν νέες καί νέοι ἀναστημένοι. Ἀπαλλάχθηκαν ἀπό τή φαυλότητα καί τήν ἀνηθικότητα, ξέμπλεξαν ἀπό ἄσχημες παρέες, λυτρώθηκαν ἀπό τά ναρκωτικά, ἀπό τό τσιγάρο, ἀπό τό ἀλκοόλ, ἀπό τόσους θανάτους πού τοῦς θανάτωσαν. Ἄκουσαν τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Εὐαγγελίου, τόν δέχθηκαν, ἀνταποκρίθηκαν μέ τή μετάνοια καί τήν ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς τους. Εἶναι οἱ μεγαλύτεροι καί δυνατότεροι κήρυκες τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ μας, πού μέ τή ζωή τους καταγγέλλουν ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας. Ὅλοι αὐτοί καί στά χρόνια πού πέρασαν καί σήμερα καί πάντοτε, οἱ ἀναστημένοι ἄνθρωποι μέ τήν πίστη, τή μετάνοια καί μέ τήν ἐν Χριστῷ ζωή ἀποτελοῦν ἓνα ζωντανό εὐαγγέλιο. Εἶναι μία ἀδιάψευστη μαρτυρία ὅτι ὁ Θεός μᾶς ἐπισκέφθηκε, μᾶς ἀνασταίνει καί μέ τήν ἀνάστασή του χαρίζει μία νέα ζωή, ὁμορφή, γλυκεῖα, ὡραία σ' αὐτόν τόν κόσμο, ἀλλά καί μετά τόν θάνατο μᾶς ἔχει ἐτοιμάσει μία τέλεια καί ὀλοκληρωμένη ζωή.

Στέργιος Ν. Σάκκος
Κυριακή 6-10-2002, Φίλυρο

Ίστορικές μνήμες

«Ή Μάνα τοῦ Στραπιώτου» Καλλιόπη Λύκα

Καθώς περπατᾶς τή Λεωφόρο Στρατοῦ στή Θεσσαλονίκη, σάν φθάσεις στό προαύλιο τοῦ Γ΄ Σώματος Στρατοῦ, στάσου γιά λίγο ἐκεῖ κι ἀτένισε τό μπρούτζινο ἄγαλμα. Θωρεῖς μιά γυναίκα μέ στρατιωτική στολή, πού κάνει ἐλαφρῦ βηματισμό πρὸς τὰ μπρός. Τήν προσοχή σου θά τραβήξει ἡ ἐπιγραφή: «Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ-ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΛΥΚΑ» (1889-1982).

Φυσιογνωμία ξεχωριστή, ψυχὴ λιονταρίσια εἶναι τούτη ἡ γυναίκα· ἐθνικὴ ἀγω-

νίστρια, σύζυγος ἥρωα, μητέρα ἥρωα, διαπρεπὴς νοσοκόμα.

Ἡ Ἄρτα τή γέννησε. Οἱ πλούσιοι γονεῖς τῆς διακρίνονται γιά τήν εὐσέβειά τους καί τή γενναιοδωρὴ φιλανθρωπία τους. Ἀδρά χρηματικὰ ποσὰ διαθέτουν γιά τούς φυλακισμένους, τούς φτωχοὺς, τὰ ἄπορα κορίτσια. Οἱ ποικίλες ἐκδηλώσεις ἀγάπης τῆς οἰκογένειάς τῆς τήν ἐμπνέουν. Ἡ ὠριμὴ νιότη τῆς ὅμως δακρύζει καί πονᾷ. Ὁ συνταγματάρχης σύζυγός τῆς, Δημήτριος Λύκας, μετὰ τὴ Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία ἀρρωσταίνει ἀπὸ φυματίωση καί πεθαίνει πρόωρα. Ζυμωμένη μέ τόν πόλεμο ἦταν ἡ ζωὴ του. Μέ παράσημα, μέ πολεμικὰ μετάλλια εἶναι στολισμένο τό στήθος του, ἐνῶ τό ἥρωικό του σῶμα κακοποιημένο ἀπὸ τὰ τραύματα. Ἡ Καλλιόπη μέ τό χαρακτηριστικὸ τῆς χαμόγελο θά σταθεῖ γιά τόν ἀνήλικο μοναχογιό τῆς Γεώργιο καί μάνα καί πατέρας.

Σέ πολλὰ μέρη τῆς πατρίδας μας, πρὶν ἐκραγεῖ ὁ ἐλληνοϊταλικὸς πόλεμος, δημιουργοῦνται ὁμάδες ἀπὸ ἐθελόντριες Ἀδελφές τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Μέσα σ' αὐτὲς συγκαταριθμεῖται καί ἡ λεβέντισσα ἠπειρώτισσα, πού ντύνεται τὴ λευκὴ στολὴ τῆς νοσοκόμας.

Ξημερώνει τό θρυλικὸ Ἔπος τοῦ 1940. Σέ νοσοκομεῖα, σέ ὄρεινά χειρουργεῖα στέκεται ἀνύσταχτη δίπλα στοὺς πληγωμένους. Βαθιά χαραγμένες θά μείνουν στή σκέψη τῆς εἰκόνες φρικτὲς ἀπὸ τὰ κρουοπαγήματα τῶν στρατιωτῶν. Πόσες φορές, καθὼς ἔβγαζε τίς ἀρβύλες τους, ἔβρισκε μέσα κομμένα δάχτυλα τῶν κάτω ἄκρων! Συντετριμμένη διηγεῖται πὼς σέ μιά μόνο μέρα μέτρησε ὅτι ἀκρωτηριάστηκαν ἑκατὸ παλληκάρια! Πὼς ἔσφιγγε τήν καρδιά τῆς καί συνέχιζε τό ἐπίπονο κι ἐπώδυνο ἔργο τῆς;

Στό στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο κου-

βαλά από τό σπιτικό της ρούχα, κουζινικά σκεύη, πετσέτες, γιά νά καλύψει τήν άνεπάρκεια. Συνοδεύει τραυματίες σέ νοσοκομεία μέσα σέ αυτοκίνητα, πού δέν ήταν προορισμένα γιά τέτοιες μεταφορές! Οί πληγωμένοι σφαδάζουν από τούς πόνους, γιατί στεροϋνται τά άναγκαία. Κι αυτή σάν μάνα δίπλα τους ξαγρυπνά, άπαλύνει τό φορτίό τους. Οί μεταφορές γίνονται μόνο τή νύχτα, γιατί τή μέρα κινδυνεύουν από τούς βομβαρδισμούς.

Οί στρατιωτικές επιτυχίες διαδέχονται ή μιá τήν άλλη. Ό ελληνικός στρατός πατά τή Βόρειο Ήπειρο. Πανηγυρίζουν στό Άργυρόκαστρο, στήν Πρεμετή... Μαζί τους γεύεται τίς χαρές τής νίκης και ή γενναία Άδελφή Καλλιόπη, πού άγαπά πολύ τόν ελληνικό στρατό. «Όπου ύπάρχει στρατός, είναι έλεύθερη ή πατρίδα!», τήν άκούνε συχνά νά λέει.

Στό Άργυρόκαστρο ζει κάτι άνεπανάληπτο. Ό βασιλιάς Γεώργιος Β΄ τήν όνομάζει, όπως τής ταιριάζει, «Μάνα του Στρατιώτου»*. Κείνη τή στιγμή οί στρατιώτες σύσσωμοι, έντελώς αúθόρμητα, αφήνουν τίς καρδιές τους νά ξεσπάσουν και νά συντονιστούν όλες σέ μιá κραυγή: «Μάνα!». Τούτη ή άνέλπιστη, ήχηρή, τρυφερή προσφώνηση συνταράσσει τό είναι της. Στό έξής έτσι θά τήν άποκαλούν στρατιώτες και στρατιωτικοί.

Ό Καλλιόπη έχει επίσης τήν ευθύνη τής όργάνωσης «Φανέλλα του Στρατιώτου». Μέ τή βοήθεια χιλιάδων Έλληνίδων στέλνει στό μέτωπο περισσότερα από 107.500 δέματα. Κει πάνω στίς χιονισμένες κορυφογραμμές τής Πίνδου οί έλληνες φαντάροι παραλαμβάνουν ρούχα μάλλινα, γιά νά ζεστάνουν τά καταπαγωμένα μέλη τους.

Είναι ή τελευταία μέρα του Δεκέμβρη του 1940. Στό στρατιωτικό νοσοκομείο,

στά Γιάννενα, μεταφέρεται τραυματισμένος ό γιός της, ό άνθυπολοχαγός Γεώργιος Λύκας. Ό μητέρα του φροντίζει τήν πληγή του και τόν συμβουλεύει νά πάρει άμέσως τό φύλλο πορείας, γιά νά βρεθεί γρήγορα και πάλι στή μαχόμενη μονάδα του. Κι όταν ό διευθυντής του νοσοκομείου θέλει νά τόν κρατήσει ακόμη μιá μέρα, γιά νά τόν παρακολουθήσει καλύτερα, ή Καλλιόπη έχει τίς άντιρρήσεις της: «Τό κρεβάτι έχω νά τό δώσω σέ άλλον πού είναι βαρύτερα τραυματισμένος και εκεί επάνω στό μέτωπο ή θέση του είναι άδεια!». Αφήνει όλους έμβρόντητους ή «Μάνα» πού δέν κάνει διακρίσεις.

Στήν έαρινή επίθεση των Ίταλών ό Μουσολίνι περιμένει θριάμβους. Δυστυχώς γι' αυτόν, ξευτελισμένος φεύγει γιά τή Ρώμη. Ό επιχείρηση αυτή μετρά χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες κι από τίς δυό μεριές. Άνάμεσα στίς έθελόντριες Άδελφές ξεχωρίζει ή «Μάνα», πού φροντίζει θυσιαστικά και τόν Έλληνα και τόν Ίταλό, και πρώτα αυτόν πού είναι πιό σοβαρά, δίχως νά λαμβάνει ύπ' όψιν τήν έθνικότητα.

Ξαφνικά ή ζυγαριά άντιστρέφεται. Δέν τό χωρά τό λογικό τους. Άπό νικητές νά βρίσκονται ήττημένοι! Μέ τήν είσοδο των Γερμανών στήν πατρίδα μας, ή Καλλιόπη βιώνει φαρμακερές εμπειρίες μαζί μέ τήν 8^η Μεραρχία. Λόγω τής συνθηκολόγησης, οί μαχητές έπρεπε νά άποχωριστούν τά πυροβόλα τους. Δακρύβρεχτοι τά φιλούν, τά στολίζουν μέ λουλούδια, ψέλνουν τόν Έθνικό Ύμνο και τά καταστρέφουν μέ δυναμίτιδα, γιά νά μήν τά άρπάξει ό κατακτητής. Τήν ώρα πού άκούγονταν οί εκρήξεις, κάποιιοι από τό στράτευμα, λιποψυχούν και, δυστυχώς, θέτουν τέρμα στή ζωή τους. Έτοιμάζονται νά τούς μιμηθούν κι άλλοι και τότε άστράφτει και βροντά ή άτρόμητη Έλ-

ληνίδα: «Σταματήστε! Ἡ Πατρίδα δέν πέθανε καί σᾶς ἔχει ἀνάγκη! Ἄν χαθεῖτε ἐσεῖς, ποιός θά τήν ἐλευθερώσει;». Ὅλοι ὑπολογίζουν τή «Μάνα» καί βάζουν φρένο στό κακό.

Στή δεινή Κατοχή καί τά δραματικά χρόνια πού ἀκολούθησαν, ἡ Καλλιόπη βρίσκεται πάντα στίς ἐπάλξεις. Εἶναι γιά τόν συνάνθρωπο ὁ στοργικός «Σαμαρείτης».

Ὁ γιός της στό Νεστόριο Καστοριάς τραυματίζεται πάλι. Ὅταν μαθαίνει τ' ἀνδραγαθήματά του, τοῦ λέει μέ καμάρι: «Τώρα εἶσαι παιδί μου! Θά σέ φιλήσω σάν Μάνα τοῦ Στρατιώτου καί τό φιλί αυτό θά εἶναι τό εὖγε τῆς παλληκαροσύνης σου!». Ἐζησε τό βλαστάρι της, ἀλλά ἔχασε τό φῶς ἀπό τό ἔνα του μάτι.

Σάν σιγοῦν τά ὄπλα, ἐπιστρέφει στό ἐγκαταλελειμμένο σπίτι της, στά Γιάννενα. Ἀλλά καί τότε σκορπίζει στούς ἀναγκεμένους τά πάμπολλα δῶρα τῆς ἀγάπης της. Ἔρχεται στιγμή πού δέν ἔχει τά στοιχειώδη γιά τόν ἑαυτό της, οὔτε φαγητό οὔτε θέρμανση. Τά χρόνια διαβαίνουν κι οἱ δυνάμεις της ἀργοσβήνουν. Παρόλο τό βᾶρος τῆς ἡλικίας, συχνάζει στήν ἐκκλησία. Παρακολουθεῖ μέ κατάνυξη τή θεία Λειτουργία καί δέεται μπροστά στήν εἰκόνα τῆς Παναγίας γιά τήν ταλαίπωρη Ἑλλάδα.

Στά 93 της χρόνια, 15 Φεβρουαρίου 1982, φτερουγίζει γιά τήν οὐράνια πατρίδα. Τά παράσημά της καί ἡ ἑλληνική σημαία κοσμοῦν τό φέρετρό της. Ὅταν φεύγουν ἀπό τή ζωή τέτοιες σπάνιες μορφές, ὁ κόσμος ὀρφανεύει κι ἡ πατρίδα φτωχαίνει.

Ἑλληνίς

**Γιά πρώτη φορά «Μάνα τοῦ Στρατιώτου» χαρακτηρίστηκε, στούς Βαλκανικούς Πολέμους, ἡ ἐθελόντρια Ἀδελφή τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ἄννα Μελά-Παπαδοπούλου, ἀδελφή τοῦ μακεδονομάχου ἥρωα Παύλου Μελά.*

«Τῆ Ὑπερμάχῳ...»

«...Θυμᾶμαι τή μέρα πού μᾶς κήρυξαν τόν πόλεμο οἱ Γερμανοί. Τό πλῆθος πού ζητωκραύγαζε στήν ὁδό Σταδίου, σῶπασε ξαφνικά, κι ἔπειτα ἄρχισε νά τραγουδᾷ μέ μία βαριά μεγάλη φωνή: «Τῆ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῶ τά νικητήρια». Αυτό καί μόνο. Ἀλλά αυτό καί μόνο ἦταν ἀρκετό γιά νά καταλάβει κανείς πῶς ὁ πόλεμος τοῦτος δέν ἦταν σημερινός οὔτε χτεσινός: ἦταν ὁ αἰώνιος πόλεμος τῆς Ἑλλάδας ὅλων τῶν καιρῶν γιά τήν ἀνθρώπινη ἀξία».

Γ. Σεφέρης, Δοκιμές, πρῶτος τόμος, ἐκδόσεις Ἴκαρος, σ. 178.

Δεύτερη Άναπνοή

- Καλησπέρα, παιδιά! Τί κάνετε;
 - "Έ, τί νά κάνουμε κυρία... Δύσκολα τά πράγματα!

- Κουραστήκαμε σήμερα... είναι και αυτές οι μάσκες! Μιά άναπνοή νά πάρουμε!

- Άναπνοή είπατε; Κρατήστε αυτή τή λέξη γιά τό τέλος και θά πάμε γιά λίγο ένα ταξίδι στη Ρωσία! Θά παρακολουθήσουμε ένα τρίλεπτο βίντεο από κάποιους χειμερινούς Όλυμπιακούς αγώνες. Λοιπόν, είστε έτοιμοι;

Τό ένδιαφέρον είναι έκδηλο στά μάτια τών παιδιών. Ή τάξη παρακολουθεί μέ προσοχή:

«Ήταν 6 Όκτωβρίου 2014, σάν σήμερα... Ή Όλυμπιακή φλόγα τών χειμερινών Όλυμπιακών αγώνων μέ άφετηρία τήν Άρχαία Όλυμπία έχει διανύσει τή μεγαλύτερη διαδρομή στην ίστορία της μέ συνολικό μήκος 65.000 χιλιόμετρα και έχει περάσει από 2.900 πόλεις και 83 περιοχές τής Ρωσίας. Έκατομμύρια τηλεθεατές παρακολουθούν τόν λαμπαδηδόμο πού μεταφέρει τή φλόγα στην Κόκκινη Πλατεία. Είναι ένας μεσόκοπος άνδρας, πού κρατά μέ χαρά και συγκίνηση τή δάδα, όταν ξαφνικά συμβαίνει κάτι άναπάντεχο: ένα δυνατό ρεύμα άέρα σβήνει τή φλόγα!».

- Καλά, κυρία, γιατί έβαλαν αυτόν νά τρέξει; πετάγεται ό Γιώργος.

- Δέν κατάφερε νά κρατήσει άναμ-

μένη τή φλόγα...

- Μά, δέν μπορούσε νά πάρει τά πόδια του...

- Παιδιά, μή βιάζεστε νά σχολιάσετε τήν έπιλογή του λαμπαδηδόμου. Οί Ρώσοι, όχι άπλά δέν στενοχωρήθηκαν μέ τό γεγονός, αλλά άποφάσισαν νά κρατήσει τόν πυρσό ό ίδιος άθλητής και τήν έπόμενη ήμέρα. Ύπήρξε ό μοναδικός άνθρωπος πού μετέφερε τή φλόγα δύο φορές κατά τή διάρκεια τής ίδιας διοργάνωσης. Ποιός ήταν; Ξέρετε;

- Πού νά ξέρουμε, κυρία;

- Μήπως ήταν κάποιος Όλυμπιονίκης;

- Ναί, ήταν ένας σπουδαίος Όλυμπιονίκης, Άρμένιος στην καταγωγή, ό Σαβάρς Καραπετιάν.

- Δέν τόν έχουμε άκούσει. Πείτε μας γι' αυτόν!

- Σαβάρς Καραπετιάν: Παγκόσμιος πρωταθλητής τεχνικής κολύμβησης, κάτοχος 11 παγκόσμιων ρεκόρ. 17 φορές υπήρξε παγκόσμιος πρωταθλητής, 13 φορές πρωταθλητής Εύρώπης και 7 φορές πρωταθλητής τής Σοβιετικής Ένωσης. Όμως σήμερα δέν θά μείνουμε σέ αυτά τά μετάλλια, αλλά σέ ένα γεγονός πού τόν άνέδειξε πρωταθλητή τής ζωής!

Είναι 16 Σεπτεμβρίου του 1976. Ό Σαβάρς μόλις τελείωσε τήν καθημερινή προπόνηση τών 20 χιλιομέτρων γύρω από τή λίμνη Γερεβάν, παρέα μέ τόν ά-

δελφό του Κάμο. Ξάφνου βλέπουν τόν οδηγό ενός τρόλεϊ νά χάνει τόν έλεγχο του όχήματος καί νά πέφτει μέ πάταγο στά παγωμένα νερά τής λίμνης. Τό τρόλεϊ άπειχε περίπου 25 μέτρα από τήν άκτή, αλλά βυθίζεται άμέσως στά 10 μέτρα. "Αν καί ή όρατότητα -λόγω τής λάσπης πού άναδούταν από τόν πυθμένα- ήταν σχεδόν μηδενική, ό Καραπετιάν δέν τό σκέφτεται δεύτερη φορά. Βουτάει στά παγωμένα νερά. Μέ τά πόδια του σπάει τό πίσω τζάμι του τρόλεϊ καί άρχίζει από εκεί νά βγάξει άνθρώπους καί νά τούς άνεβάζει στην έπιφάνεια. Τούς παραλαμβάνει ό άδελφός του, ό όποιος τούς άποθέτει στην ξηρά. "Η ώρα περνάει. Κάθε λεπτό είναι μοναδικό! "Ο Καραπετιάν εξακολουθεί νά άνασύρει άνθρώπους.

- Πόσα λεπτά κάνει για τόν καθένα;

- Περίπου 30 μέ 35 δευτερόλεπτα.

"Έχει άνασύρει ήδη 30 από τούς 92 έπιβάτες, όταν άρχίζει σταδιακά νά χάνει τίς αισθήσεις του από τήν κόπωση καί τά τραύματα. Άναισθητος, μέ θραύσματα γυαλιών σέ όλο του τό σώμα μεταφέρεται στό νοσοκομείο. Παραμένει σέ κώμα για 46 ήμέρες. "Έχει βαρύτατη πνευμονία καί σηψαιμία λόγω τών μολυσμένων νερών τής λίμνης.

- Πόσο χρονών ήταν;

- Ήταν μόλις 23 έτών...

- Μά αυτός είναι ήρωας! φωνάζει ό Μιχάλης καί σηκώνεται όρθιος.

"Η τάξη χειροκροτά καί τά παιδιά φωνάζουν: «Ναί! "Ηρωας!».

- Κυρία, τί έγινε μετά; Τόν βράβευσαν για τήν πράξη του;

- Για άγνωστο λόγο τό περιστατικό δέν είδε άμέσως τό φώς τής δημοσιότητας. "Η ιστορία του έγινε εύρέως γνωστή τό 1982, όταν μία σοβιετική έφημερίδα δημοσίευσε τίς λεπτομέρειες του συμβάντος σέ άρθρο μέ τίτλο: «"Η ύποβρύχια μάχη του πρωταθλητή». "Εκτοτε ό Καρα-

πετιάν παρασημοφορήθηκε, βραβεύθηκε από τήν UNESCO καί του άπονειμήθηκαν πολλά μετάλλια. Τό 1986 ένας άστεροειδής πού άνακαλύφθηκε πήρε τό όνομά του: «3027 Shavarsh».

- Άποκαταστάθηκε ή υγεία του;

- Ναι, αλλά δέν μπόρεσε νά κολυμπήσει ξανά όπως πριν. "Όταν άργότερα ρωτήθηκε για τό κατόρθωμά του, είπε: «"Ηξερα ότι θά μωρέσω νά σώσω μόνο κάποιους, όπότε φοβόμουν μήν κάνω κάποιό λάθος. "Έκει κάτω ήταν τόσο σκοτεινά... Σέ μία από τίς βουτιές μου, άρπαξα κατά λάθος μία θέση αντί για έναν άνθρωπο... Θά μωρούσα νά έχω σώσει άλλη μία ζωή. Αυτή ή θέση στοιχειώνει μέχρι καί σήμερα τούς εφιάλτες μου». Μάλιστα, λίγα χρόνια άργότερα, τόν Φεβρουάριο του 1985, ό Καραπετιάν περνάει τυχαία έξω από ένα φλεγόμενο κτήριο. "Ορμάει μέσα στίς φλόγες καί βγάξει έξω τούς παγιδευμένους χωρίς νά σκεφτεί τόν έαυτό του. Παραμένει καί πάλι πολλούς μήνες στό νοσοκομείο έχοντας σοβαρά έγκαύματα καί πρόβλημα μέ τήν άναπνοή...

- Άπίστευτος ό ήρωισμός του! Σήμερα ζει;

- Ναι, είναι ιδιοκτήτης ενός έμπορικού καταστήματος παπουτσιών, πού τό έχει όνομάσει «Δεύτερη άναπνοή», μία καί ό ίδιος χάρισε σέ τόσο κόσμο μία δεύτερη άναπνοή, χωρίς νά ύπολογίσει τόν έαυτό του! Καί ποτέ δέν τό μετάνιωσε...

- Πολύ ταιριαστό όνομα!

- Ναι, παιδιά... Μπορούμε νά γίνουμε καί έμεις μία... «δεύτερη άναπνοή» για τούς άλλους, μικροί ήρωες τής ζωής, όταν δέν σκεφτόμαστε τόν έαυτό μας καί τόν προσφέρουμε στους γύρω μας. Μία μικρή φλόγα έλπίδας πού δέν πρέπει νά σβήσει!

M.E.X.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ 2021

Κάθε χρόνο την Πρωτοχρονιά ο πατέρας μου έτοιμαζε μία έκπληξη: ένα δώρο για τόν καθένα μας κάτω από τό χριστουγεννιάτικο δέντρο!

Όταν αρχίσαμε νά μαθαίνουμε γράμματα, μάς ζητούσε νά γράψουμε τίς επιθυμίες μας σέ γραμματάκια προσωπικά ὥστε ἡ έκπληξή του νά εἶναι ὅσο γίνεται πιό κοντά σέ ὅ,τι θά μάς χαροποιούσε.

Ἐγώ ὅταν ἦμουν Γ΄ ἢ Δ΄ Δημοτικοῦ τοῦ εἶχα γράψει:

«Φέτος, δέν θέλω κανένα ἄλλο πρωτοχρονιάτικο δῶρο! Θέλω μονάχα νά μοῦ ὑποσχεθεῖς ὅτι θά πᾶμε στήν Κατασκήνωση Οἰκογενειῶν!».

Ἦταν δύο χρονιές πού ἡ ἄδεια τῆς μαμᾶς δέν συνέπιπτε μέ τίς ἡμερομηνίες καί δέν συμμετείχαμε στό μεγάλο πανηγύρι αὐτῆς τῆς κατασκηνωτικῆς περιόδου, πού τόσο πολύ λαχταρούσαμε! Μοῦ εἶχε στοιχίσει τόσο πολύ! Πῶς τό χάσαμε; Δύο συνεχόμενες χρονιές!

Τό παράδοξο ἦταν ὅτι ἐκείνη τήν Πρωτοχρονιά εἶχα κι ἐγώ ἕνα μικρό πακετάκι κάτω ἀπό τό δέντρο! Μέ ἀπορία

τό ἄνοιξα. Πῶς νά γίνει πακέτο μία ἀπάντηση;

Βρήκα μέσα στό δῶρο μου μία κασέτα! Τί; Ἡ μαμά μέ ἐνθάρρυνε: «Ἄς τήν ἀκούσουμε!».

Όταν ἔβαλα τό κασετόφωνο νά παίξει, ἀκούστηκε γελαστή καί κρυστάλλινη ἢ φωνή τοῦ μπαμπᾶ: «Φέτος, γλυκούλα μου, σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θά πᾶμε ὅλοι μαζί στήν Κατασκήνωση Οἰκογενειῶν!».

Δέν θυμᾶμαι νά χάρηκα τόσο πολύ ἄλλη φορά μέ κάποιο ἄλλο πρωτοχρονιάτικο δῶρο! Ἄρχισα νά χορεύω γύρω ἀπό τόν μπαμπά καί νά τραγουδάω!

Κι ἀπό τότε δέν ξαναεἶψαμε! Πάντα οἱ ἄδειες ρυθμίζονταν ἐγκαίρως καί μέ ἕναν στόχο: νά μή χάσουμε τήν Κατασκήνωση Οἰκογενειῶν!

Σήμερα εἶμαι σύζυγος καί μητέρα. Καί θέλω ἔτσι νά ἀπολαμβάνουν καί τά δικά μας παιδιά αὐτήν τήν περίοδο. Εἶναι μεγάλος κόπος γιά νά συμμετέχουμε. Ὅμως καί ὁ σύζυγός μου καί ἐγώ εἴμαστε ἀποφασισμένοι: Κανένα ἐμπόδιο νά μή σταθεῖ μπροστά μας γιά τήν περίοδο

αυτή! Μπορεί νά φανταστεί κανείς τί «μετακομίσεις» χρειάστηκαν φέτος, γιά νά έτοιμάσουμε τρία μικρά παιδιά καί τό τέταρτο, μόλις 50 ήμερών!

Άλλά γιά τήν περίοδο αυτή άξιζει! Δέν είναι άπλώς συγκέντρωση ανθρώπων ή άπλώς διακοπές. Είναι έπισυναγωγή αδελφών! Είναι ή άνανέωση του άγώνα, άντληση αγάπης, άναζωπύρωση τής έπιθυμίας νά προσπαθήσω έντονότερα, είναι άγγιγμα καρδιάς, είναι μάχη γιά ήρωισμό καί άγιοσύνη!

Φέτος γιά δεύτερη χρονιά πραγματοποιήθηκε ή κατασκήνωση στίς δικές μας έγκαταστάσεις, στήν Καστανούσα.

Ήταν άδύνατο νά φανταστώ πόσο ύπέροχα θά μπορούσαμε νά ζήσουμε τό δώρο αυτό μοιρασμένο σέ τόσες περιόδους! Όργανώθηκαν 6 περίοδοι, μέ δύναμη 90, 100, 110 ή 120 άτομα, άνάλογα κάθε φορά. Ήταν φωτισμένη ή σκέψη νά λειτουργήσουμε έτσι!

Πλούσιος ό λόγος του Θεού, γαλήνευσε τίς ψυχές μας. Ή άγιογραφική μελέτη μας άπό τήν Α΄ Έπιστολή του άπ. Πέτρου έστρεψε τήν ψυχή μας στους δύο μεγάλους στόχους του χριστιανού οικογενειάρχη: τήν ταπείνωση καί τήν προσευχή!

Μεγάλοι καί νεότεροι οικογενειάρχες έπικοινωνήσαμε μεταξύ μας τόσο στενά σάν τά κλαδιά τής άμπέλου, πού βρίσκονται σέ έπαφή σέ όποια άπόσταση κι άν έχουν άπό τή ρίζα!

Είμαστε χρεωμένοι μπροστά στον Θεό, πού τόσο άπλόχερα μάς χαρίζει τέτοια δώρα! Ή πνευματική μας προκοπή καί ό πνευματικός μας άγώνας άς γίνει τό μεγάλο εύχαριστώ μας στον ούράνιο Πατέρα!

Π.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τήν Άδελφότητα

Κωνσταντινίδου Δέσποινα 50€ * Κυρπιζίδης Άνδρέας, εις μνήμην γονέων Γρηγορίου καί Αίκατερίνης, 100€.

Γιά τήν Κατασκήνωση

Α.Κ. 20€ * Βελενίδου Ειρήνη 50€ * Βουσινα Μαρία 30€ * Γ.Π. 20€ * Δ.Λ. 250€ * Π.Α. 400€ * Σ.Α. 200€ * Τ.Χ. 1.000€ * Χριστοδουλοπούλου Ντίνα, εις μνήμην πατρός της Βασιλείου, 100€. *Άντί στεφάνου, εις μνήμην Πασχάλη Γλώσση:* Β.Σ-Π 30€ * Γ.Σ. 30€ * Δ.Η. 100€ * Ζ.Λ. 200€ * Μ.Μ. 300€ * Μ.Χ. 50€ * Π.Σ. 100€ * Φ.Μ. 200€.

Γιά τή Φιλανθρωπία

Βλάχου Χριστόδουλος καί Νίκη, εις μνήμην Βασιλείου Χριστοδουλοπούλου, 100€ * Γάκη Άναστασία, εις μνήμην γονέων Κωνσταντίνου καί Παναγιώτας, 60€ * Μητάδη Όλυμπία, εις μνήμην Άθανασίου Μητάδη, 50€ * Τσαγκαλίδης Ιάκωβος, εις μνήμην τής συζύγου του Αίκατερίνης, 100€ * Χριστοδουλοπούλου Μαρία, εις μνήμην του συζύγου της Βασιλείου, 200€.

Διήγημα

Τό Καταφύγιο

Ἀκούμπησε εύλαβικά τὰ χεῖλη της καί ἀσπάστηκε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Βρεφοκρατούσας. Ἡ μοσχοβολία, ἀνάμικτη ἀπὸ θυμίαμα καί κάπνα ἀπὸ καντήλι, μπῆκε, θαρρεῖς, μέχρι καί μέσα στὴν ψυχὴ της. Αὐτὸ τὸ εἰκόνημα φερμένο ἀπὸ τὴν Πατρίδα ἦταν γι' αὐτὴν ἕνα ἱερό κειμήλιο, ἕνα φυλακτὸ ἀνεκτίμητο, ἕνα ἀγαπημένο θυμητάρι. Σ' αὐτὴν κατέφευγε, σ' αὐτὴν ἀπέθετε τὴν καρδιά της, μὰ καί σ' αὐτὴν ἤλπιζε... Ἦταν τὸ καταφύγιό της!

- Φοβᾶμαι, μάνα, πὼς δὲν θὰ τὸν γλυτώσουμε τὸν πόλεμο, τῆς εἶπε ἕνα πρῶτο ὁ γιός της, κι ἔνωσε τὴν παγωνιά τοῦ θανάτου νὰ περνᾶ μέσα της.

- Νὰ μὴ δώσει ὁ Θεὸς νὰ δοῦμε ξανά πόλεμο! εἶπε στυλῶνοντας τὸ βλέμμα της στὸ εἰκόνημα ἢ κυρα-Βασιλικὴ κι ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα ἢ ἀγωνία τὴν τύλιξε.

Ἐφυγε κυνηγημένη ἀπὸ τὴ Σμύρνη παίρνοντας μαζί της τὰ τρία της παιδιὰ. Τὸν ἄντρα της τὸν εἶχαν στρατολογήσει οἱ Τοῦρκοι καί κάποιοι εἶπαν ὅτι σκοτώθηκε στὴν προσπάθειά του νὰ δραπετεύσει στὴ Μητέρα Πατρίδα. Ψέματα ἢ ἀλήθεια, δὲν ἤξερε. Ἀπὸ τότε ὅμως δὲν τὸν ξαναεἶδε, δὲν ἔμαθε τίποτε ἄλλο γι' αὐτόν. Μεγάλωσε μόνη της τὰ παιδιὰ της, τὰ δύο κορίτσια καί τὸν γιό της, σὲ ἕνα μικρὸ σπιτί στὴν Κοκκινιά καί δόξα τῷ Θεῷ,

ὅπως συνήθιζε νὰ λέει γιὰ ὅλα, ζήσανε καί τώρα πιά δὲν τοὺς ἔλειπε τίποτε. Πάντρεψε καί τὰ κορίτσια της μὲ δυὸ καλά παιδιὰ, πρόσφυγες κι αὐτὰ, καί τώρα ζοῦσε μὲ τὸν Νικήτα της, πού τὴν εἶχε «μὴ στάξει καί μὴ βρέξει».

- Ἄν ξεσπάσει ὁ πόλεμος, μάνα, ἐγὼ θὰ φύγω γιὰ τὸ μέτωπο. Θέλω νὰ μοῦ ὑποσχεθεῖς ὅτι δὲν θὰ μείνεις ἐδῶ μόνη, ἀλλὰ θὰ πᾶς σὲ κάποιον ἀπὸ τὰ κορίτσια μας. Ἄν ξέρω πὼς εἶσαι μαζί τους, θὰ πολεμᾶω ἡσυχος, τῆς εἶπε σάν ἀπόφαγαν κάποιον βράδυ ὁ Νικήτας.

Δὲν εἶπε τίποτα ἢ κυρα-Βασιλικὴ, δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα της νὰ πεῖ κουβέντα. Μόνο ἔβγαλε ἕναν βαθὺ ἀναστεναγμὸ καί κούνησε μὲ πόνο τὸ κεφάλι της.

- Μάνα, εἶπα ἂν ξεσπάσει ὁ πόλεμος, δὲν ξέσπασε κιόλας!

Τὸ ὄμορφο χαμογελαστὸ του προσώπου τὴν ἔκανε νὰ ἀναθαρρέψει.

- Ἡ Παναγία νὰ βάλει τὸ χέρι της, εἶπε καί σταυροκοπήθηκε κοιτάζοντας τὸ εἰκόνημα.

Μὰ ἦρθε ὁ πόλεμος! Ἦρθε, κι ὁ Νικήτας ἔφυγε χαμογελαστός γιὰ τὸ μέτωπο, ὅπως χαμογελαστοὶ ἔφυγαν καί ὅλοι οἱ φαντᾶροι. Κι ἢ κυρα-Βασιλικὴ ἀπέμεινε μὲ τὴν παγωνιά τοῦ θανάτου μέσα στὴν ψυχὴ της, δίχως νὰ μπορεῖ νὰ πιστέψει πὼς αὐτὴ ἢ ζωὴ τῆς φύλαγε δύο πολέμους κι ἔτρεμε μήπως τῆς φύλαγε καί δεύτερο θάνατο.

Σάν πῆρε τὸ πρῶτο γράμμα ἀπὸ τὸ μέτωπο, σάν διάβασε τὸ ἠρωικὸ φρόνημα τοῦ Νικήτα, κάτι σάν ντροπὴ τὴν τύλιξε.

«Μάνα μου, εἶμαι ὑπερήφανος πού εἶμαι Ἕλληνας, πού πολεμῶ γιὰ τὴν πατρίδα μου. Ἄν ὁ Θεὸς ἐπιτρέψει νὰ ζήσω, θὰ ζήσω! Ἄν ὅμως θελήσει τὸ αἷμα μου νὰ ποτίσει τὸ χῶμα τῆς πατρίδας μου, χαλάλι ἢ ζωὴ μου! Μὰ κάτι μοῦ λέει πὼς ἢ Παναγία πού φέραμε ἀπὸ τὴν Πατρίδα θὰ ἀσφαλίσαι τὴ ζωὴ μου καί θὰ μὲ φέρει

πίσω ζωντανό».

“Εσφιξε μέ δάκρυα τό γράμμα στό στήθος της καί γονάτισε μπροστά στό εικόνισμα.

- Πρός σέ καταφεύγω, Παναγία μου, νά φυλάγεις όλα τά παιδιά πού πολεμάνε καί τόν Νικήτα μου...

Οί παιδικές φωνές πού ἔσπασαν τή σιωπή τήν ἔκαναν νά σκιρτήσῃ ἀπό λαχτάρα. Ἡ μεγάλη της κόρη μέ τά δύο παιδιά της, τά ἐγγόνια της, ἦταν ἤδη μέσα στό σπίτι. Ἄνοιξε τήν ἀγκαλιά της ἡ κυρα-Βασιλική καί τά ἔκλεισε μέσα.

- Γιαγιά, θοῦ φέλαμε θμυλναίικα θουτ-δουκάκια, εἶπε ὁ τρίχρονος Νικόλας καί τύλιξε τά χεράκια του γύρω ἀπό τόν λαιμό της.

- Ἡ μαμά λέει ὅτι ἐσύ τά κάνεις πιό νόστιμα, εἶπε ἡ Βασιλική, πού εἶχε κλεισμένα τά πέντε καί μέ ἓνα σάλτο βγήκε ἀπό τήν ἀγκαλιά της καί στάθηκε μπροστά στήν εἰκόνα τῆς Παναγίας.

- Παναγίτσα μου, εἶπε σταυρώνοντας εὐλαβικά τά χεράκια της, νά φυλάς τόν μπαμπά καί τόν θεῖο Νικήτα καί τόν θεῖο Λάμπρο.

- Κι ἐμάθ ἀπό τά ἀελοπλάνα, πρόσθεσε μέ ὕφος σοβαρό ὁ Νικόλας.

- Ἄμα τώρα ἔρθουν τά ἀεροπλάνα, ἐγώ δέν θά φοβηθῶ καθόλου, εἶπε ἡ Βασιλική. Τώρα πού εἶμαι στό σπίτι σου, γιαγιάκα μου, δέν φοβᾶμαι τίποτα. Τῆς λέω τῆς μαμάς νά ἔρθουμε νά μείνουμε μαζί σου, ὥσπου νά γυρίσει ὁ μπαμπάς, κι αὐτή δέν μέ ἀκούει.

- Καλά σοῦ λέει τό παιδί, κόρη μου, εἶπε μέ κρυφή ἐλπίδα ἡ κυρα-Βασιλική. Κι ἂν ἔρθει κι ἡ ἀδελφή σου μέ τό μωρό, ἐγώ τόν νοῦ μου θά τόν ἔχω μόνο στό μέτωπο.

- Μητέρα, δέν εἶναι πού δέν θέλουμε κι ἐγώ καί ἡ Μαρία, ὅμως τό καταφύγιο εἶναι δίπλα στά σπίτια μας. Μόλις ἀκουστοῦν οἱ σειρήνες, μπαίνουμε μέσα πρῖν

ἀρχίσουν οἱ βομβαρδισμοί. Ἐσύ πρέπει νά ἔρθεις σέ μᾶς, πού τό καταφύγιο τῆς γειτονιάς εἶναι μακριά γιά σένα.

- Τό καταφύγιο τῆς γιαγιάς, ἄκουσα τή θεία Μαρία νά σοῦ λέει μιά μέρα, εἶναι τό εικόνισμα τῆς Παναγίας, πού ἔφερε ἡ γιαγιά ἀπό τήν Πατρίδα. Γι' αὐτό ἐγώ δέν φοβᾶμαι τίποτα ὅταν εἶμαι ἐδῶ!

Γύρισαν καί κοίταξαν συγκινημένες ἡ μία τήν ἄλλη οἱ δύο γυναῖκες.

- Ἡ Βασιλική, κόρη μου, ἔχει δίκιο! Μά κι ἐσύ ἔχεις δίκιο... Καί αὐτό τό καταφύγιο μᾶς χρειάζεται καί τό ἄλλο. Ἄλλωστε κι ὁ Νικήτας μοῦ ἔδωσε παραγγελιά νά ἔρθω καί νά μείνω μαζί σας.

Ἀπέμεινε ἡ κόρη νά κοιτάζει ξαφνιασμένη τή μάνα της.

- Δηλαδή, θά ἔρθεις; τή ρώτησε μέ μάτια πού ἔλαμπαν ἀπό χαρά.

- Θά ἔρθω, κόρη μου, μά ὄχι μόνη μου.

- Θά ἔθει κι ἡ θεία Μαλία μέ τό μπέμπη; πετάχτηκε καί εἶπε ὁ Νικόλας, πού ἦταν τό μοναδικό πού κατάλαβε τόση ὦρα πού μιλοῦσαν οἱ ἄλλοι.

- Δέν ἔχω δικαίωμα νά σᾶς στερήσω οὔτε ἐκεῖνο τό καταφύγιο, μά οὔτε κι αὐτό, εἶπε κι ἔδειξε τό εικόνισμα. Θά πάρουμε μαζί μας τήν Παναγιά τῆς Πατρίδας καί θά πᾶμε στό σπίτι σας.

Ξεκρέμασε εὐλαβικά τό εικόνισμα ἡ κυρα-Βασιλική καί τό ἀσπάστηκε. Μιά ἀλλιώτικη εὐωδία ἐξόν ἀπό ἐκείνη τήν ἀνάμεικτη μέ τό θυμίαμα καί τήν κάπνα ἀπό τό καντήλι ἦταν ἡ ἐπιβεβαίωση ὅτι ἔκανε αὐτό πού ἔπρεπε.

- Πρός σέ καταφεύγω, τήν Κεχαριτωμένη...

Τά δύο μικρά παιδιά, πού δίπλα της ἔκαναν ἐδαφιαίες μετάνοιες, εἶχαν ἀνάγκη κι ἀπό τό καταφύγιο τοῦ πολέμου καί ἀπό τό Καταφύγιο τῆς γιαγιάς.

Ἑλένη Βασιλείου

Domenico Tintoretto, «Η κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης». Βενετία.

Σχόλιο στην επικαιρότητα

«Έργα και ημέραι» της παποσύνης

Ανακοινώθηκε επίσκεψη του πάπα στην πατρίδα μας, προκειμένου να τιμήσει μέ την παρουσία του τους έορτασμούς για τά 200 χρόνια από τήν έθνική μας παλιγγενεσία. Είναι γνωστό ότi για χίλια χρόνια δέν είχε έλθει πάπας στην Ελλάδα. Τό 2001 μās επισκέφθηκε ό προηγούμενος πάπας Ίωάννης Παύλος Β΄ και τό 2016 ό νύν πάπας ήρθε στην όμορφη Λέσβο μας. Αύθόρμητα ή σκέψη ανασύρει από τή μνήμη μας «έργα και ημέρες» τής παποσύνης πού σημάδεψαν τήν ιστορία μας:

1. Ό πάπας είναι πράγματι όχι μόνον μέγας αίρετικός αλλά και αίρεσιάρχης, δηλαδή άρχηγός αίρεσης, τήν όποία οί προκάτοχοί του δημιούργησαν και επέβαλαν βίαια, ένώ ό ίδιος τήν προασπίζεται.

2. Ή συγκεκριμένη αίρεση του παπισμού (άλάθητο, πρωτείο, filioque, τό σημείο του Σταυρού, ή χρήση άζυμου άρτου στη θεία Εύχαριστία, τό δόγμα τής άσπί-

λου συλλήψεως τής Θεοτόκου κ.ά.) απέσπασε από τή μία, άγία και καθολική Έκκλησία τό 1054 τό μεγαλύτερο κομμάτι, τό δυτικό. Στο μεταξύ συχνά άκούμε τούς Οίκουμενιστές νά χρησιμοποιούν τόν λόγο του Κυρίου «Ίνα έν ώσι», για νά προωθήσουν στους όρθοδόξους τά φιλενωτικά σχέδιά τους· λησμονούν, όμως, ότi ή Όρθόδοξη Έκκλησία πάντα περιμένει τόν ύπαίτιο του κατακερματισμού τής Χριστιανοσύνης νά άποκηρύξει τίς πλάνες του και νά έπανέλθει στην Όρθοδοξία.

3. Τό Βατικανό χρησιμοποιούσε τή βία των πολέμων και τής εξουσίας για τήν έπίτευξη των στόχων του. Μετερχόμενο αυτές τίς μεθόδους δέν άφησε περιθώρια στους χριστιανούς τής Δυτικής Βυζαντινής Αύτοκρατορίας νά επιλέξουν έλεύθερα ανάμεσα στην έγωιστική αίρεσή του και στη γνήσια πίστη του Χριστού.

4. Μέ τίς Σταυροφορίες καταλύθηκε και διασπάσθηκε ή άνατολική Ρωμαϊκή Αύτοκρατορία. Ό πάπας Ίννοκέντιος Γ΄ είναι ό πρώτος πάπας ό όποίος διέταξε Σταυροφορία έναντίον άλλων χριστιανών. Μετά τήν κατάληψη τής Βασιλεύουσας -στη λεηλασία της πρωτοστατούσε ό λατινικός «κλήρος»- μετείχε στη διανομή των λαφύρων κι έγραφε προς τόν άυτοκράτορα τής Νίκαιας Θεόδωρο Λάσκαρη ότi «οί Λατίνοι ύπήρξαν όργανο τής Θείας Προνοίας, πού τιμώρησε τούς Έλληνες για τήν άρνησί τους νά δεχθούν τήν ήγεσία τής Ρωμαϊκής Έκκλησίας»¹. Σέ όλόκληρη τή Δύση έψαλαν ύμνους, για νά πανηγυρίσουν τήν πτώση τής «μεγάλης άνίερης πόλεως»².

5. Δέκα χρόνια μετά τήν άλωση τής Πόλης, τό 1463, ό πάπας Πίος Β΄ συνέταξε μακρότατη έπιστολή προς τόν σουλτάνο Μεχμέτ Β΄ τόν Πορθητή, στην όποία

σημείωνε ότι τον αναγνώριζε ως διάδοχο των βυζαντινών αυτοκρατόρων και του πρότεινε να γίνει χριστιανός και να είναι ύποτελής του. Επίσης του δήλωνε ότι θα του προσέφερε «τόν ισχυρό βραχίονά του», προκειμένου να τιμωρηθούν εκείνοι που είχαν επαναστατήσει εναντίον της «Καθολικής Έκκλησίας», ύπονοώντας την Όρθοδοξη Έκκλησία της Ανατολής. Είχε την έντύπωση ότι οι Όθωμανοί είχαν καταπνίξει την «αίρετική» Ανατολή και ότι η Όρθοδοξία άποτελούσε παρελθόν πιά και θριαμβολογούσε!³.

6. Κατά τη διάρκεια της Όθωμανοκρατίας, αν και πληροφορούνταν ό ποιντίφηκας για τον βαρύ ζυγό της δουλείας, δέν προέβη σε κανένα διάβημα συμπαράστασης προς τούς όρθοδόξους, σε καμιά διαμαρτυρία προς την «Υψηλή Πύλη». Αντίθετα, μέ την άνοχή των Όθωμανών έστελνε μισιονάριους, που όργωναν την Ελλάδα προσπαθώντας να προσηλυτίσουν τούς υπόδουλους Ρωμιούς.

7. Όσον άφορᾶ στή στάση των παπικών στήν Έπανάσταση, άφιερώθηκε ιδιαίτερο άρθρο⁴ που άναφέρεται στήν άνθελληνικότητά τους και στή σύμπραξή τους μέ τόν κατακτητή.

8. Καί μετά την άπελευθέρωση τό Βατικανό δρούσε άπόλυτα άνθελληνικά. Η Βαβαροκρατία έκτελούσε πιστά τά παραγγέλματά του για την άλωση της Έκκλησίας της Ελλάδος. Τήν τραγική εικόνα παρουσιάζει εύγλωττα μέ τόν δικό του μοναδικό τρόπο ό Μακρυγιάννης: «Αφάνισαν όλως διόλου τά μοναστήρια και οι καημένοι οι καλόγηροι, όπου άφανίσθησαν εις τόν άγώνα, πεθαίνουν της πείνας, μέσα στους δρόμους, όπου αυτά τά μοναστήρια ήταν τά πρώτα προπύργια της Έπανάστασής μας». Τό 1833 άπό τά 593 μοναστήρια διέλυσαν τά 412, όλα όσα είχαν κάτω άπό έξι μοναχούς. Οι έγκαταβιούντες σ' αυτά μοναχοί έκτοπίσθηκαν

βίαια, ενώ ή περιουσία τους κρατικοποιήθηκε. Τήν έπόμενη χρονιά περιόρισαν σε τρία τά γυναικεία μοναστήρια· στό καθένα άπό αυτά οι μοναχές δέν έπρεπε να ύπερβαίνουν τίς 40. Σε περίπτωση ύέρβασης, θα έπρεπε να επανέλθουν στήν κοσμική ζωή⁵.

9. Τό 1919, μετά τό τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, την ήττα της Γερμανίας και της Τουρκίας, όταν ό συμμαχικός και έλληνικός στόλος κατέλαβε την Κωνσταντινούπολη, οι Βρεττανοί συζητούσαν την άπόδοση της Κωνσταντινούπολης στην Ελλάδα, στην όποία και άνήκε. Τότε τό Βατικανό δήλωνε ότι προτιμούσε «να βλέπει την ήμισέληνο πάνω στην Άγία Σοφία παρά τόν έλληνικό σταυρό!». Μέ άλλα λόγια ότι προτιμᾶ τό Ίσλάμ άπό τόν Χριστιανισμό.

Λίγο άργότερα, κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, άφου οι Δυτικοί -Άγγλοι, Γάλλοι, Ίταλοί, Άμερικανοί, Γερμανοί κτλ.- ενίσχυσαν τούς Τούρκους μέ κάθε τρόπο, ό πάπας έστειλε πρώτος συγχαρητήριο τηλεγράφημα στον Κεμάλ Άτατούρκ, τόν σφαγέα των Έλλήνων του Πόντου, της Μ. Άσίας και των άλλων ελληνικών περιοχών⁶.

10. Δέν λησμονούμε, επίσης, ότι πριν άπό λίγα χρόνια τό Βατικανό άγιοποίησε τόν Στέπινιτς, τόν σφαγέα 800.000 όρθόδοξων αδελφών μας Σέρβων.

11. Κατά την περίοδο της Κατοχής οι σύμμαχοι, κάνοντας δήθεν άποκλεισμό των Γερμανών, δέν επέτρεπαν στα πλοία να φέρουν τρόφιμα στον Πειραιά, μέ άποτέλεσμα οι μέν κατακτητές να παίρνουν τίς σοδειές των Έλλήνων οι δέ Έλληνες κατά χιλιάδες να πεθαίνουν άπό την πείνα. Τότε ό νούντσιος, έκπρόσωπος του πάπα και μετέπειτα πάπας, επισκέφθηκε τόν αρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό και του πρότεινε ή έλληνική Όρθοδοξία να ύποταχθεί στον παπισμό, όποτε εκεί-

νος θά ἐπιτρέψει νά ἔλθουν τροφές στόν Πειραιά. Ὁ προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετά βδελυγμίας ἀπέριψε τήν πρόταση. Ὁ πάπας δέν συγκινήθηκε, τά πλοῖα μέ τό σιτάρι δέν ἦρθαν στόν Πειραιά καί ὁ λαός μας πέθαινε ἀπό τήν πείνα⁷.

12. Δέν ξεχνοῦμε ἀκόμη τίς πασχάλιες εὐχές τοῦ πάπα κάθε χρόνο στή «μακεδονική» γλώσσα, πού ἐνθάρρουναν τόν ἐπεκτατισμό τῶν Σκοπιανῶν!

Ὁ σημερινός πάπας δέν τολμᾷ οὔτε τήν πατρίδα του, τήν Ἀργεντινή, νά ἐπισκεφτεῖ, καθώς τόν περιμένουν οἱ οἰκείοι τῶν 30.000 βασανισθέντων καί ἐξαφανισθέντων πολιτῶν καί οἱ ὀργισμένες μάνες τῶν θυμάτων τοῦ ἀνατριχιαστικοῦ παιδομαζώματος τοῦ ἀπάνθρωπου καθεσῶτος Βιντέλα!⁸

Μετά ἀπό ὅλα τά παραπάνω, μέ ποιά αἰσθήματα θά μπορούσαμε ἐμεῖς νά ὑποδεχτοῦμε τόν πάπα Φραγκίσκο Χόρχε Μπερκόλιο στήν ὀρθόδοξη Ἑλλάδα;

1. Μεθοδίου Γ. Φούγια, Μητροπολίτου Πισιδίας, «Ἑλληνες καί Λατίνοι», Α.Δ.Ε.Ε., Ἀθήνα, σ. 278.

2. Στήβεν Ράνσιμαν, Περιοδικό «Ρεσάλτο», τεύχος Ἀπριλίου 2009.

3. Βλ. Pii Secundi Pontificis Maximi ad illustrem Mahumetem Jurcorum imperatorem epistola, Gerardus de Lisa, 1475.

4. Βλ. τεύχος ΙΟΥΝ.-ΙΟΥΛ. 2021, σελ. 161.

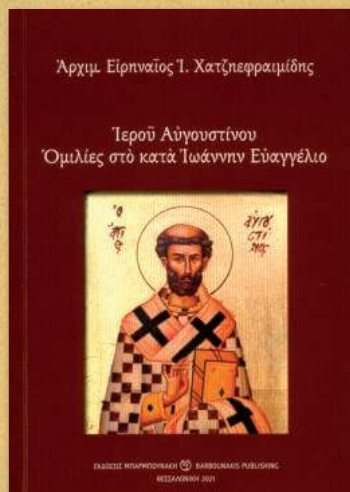
5. Ἀρχιμανδρίτη Δοσιθέου, Ἡ κατάρα τῆς Βαυαροκρατίας στήν Ἑλλαδική Ἐκκλησία.

6. Γεώργιος Παπαδάκος «Ὁρθόδοξος Τύπος», 26/04/2016· Ἐπιστολή Καβαλιωτῶν διά τοῦ Σεβασμιωτάτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου πρὸς τόν Οἶκ. Πατριάρχη 14/7/ 2021.

7. Γεώργιος Παπαδάκος «Ὁρθόδοξος Τύπος», 26/04/2016.

8. epikos.gr, 15/3/2013, Τό ἄγνωστο πρόσωπο τοῦ Πάπα Φραγκίσκου· newsit, 14/ 3/2013, Ὁ Πάπας Φραγκίσκος καί ἡ χούντα τοῦ Βιντέλα· Μητροπολίτου Πειραιῶς, Γιατί εἶναι ἀνεπιθύμητος ὁ κ. Φραγκίσκος γιά τούς ἐορτασμούς γιά τήν Ἐθνική μας Παλιγγενεσία;

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ π. ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗ

Κυκλοφορεῖ ἀπό τίς ἐκδόσεις Μπαρμπουνάκη τό νέο βιβλίο τοῦ Ἀρχιμ. Εἰρηναίου Χατζηφραϊμιδῆ, Ἱεροκέρυκος-Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, ὑπό τόν τίτλο

Ἱεροῦ Αὐγουστίνου Ὁμιλίαι στό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιο.

Περιέχει εἰσαγωγή, μετάφραση ἐκ τοῦ λατινικοῦ τῶν ἐκατόν εἴκοσι τεσσάρων ὀμιλιῶν τοῦ ἁγίου πατρός στό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιο, σχόλια, βιβλιογραφία καί εὐρετήριο ὄρων θεολογικῶν.

Τό βιβλίο εἶναι ἀφιερωμένο στόν μακαριστό διδάσκαλο τῆς Ἀδελφότητας Στέργιο Σάκκο.

Βιβλιοπωλεῖο ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ,
Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
ἢ
e-shop <http://books.apolytrosis.gr>

Συζητώντας τά γεγονότα...

Έκατό και πλέον

Δέν έχουν πέσει όλα τά προπύργια σ' αυτή τή χώρα πού ακολουθει κατά πόδας στά τυφλά τόν ήθικό ξεπεσμό τής Εύρώπης καί του δυτικού κόσμου γενικώς. Θαρρείς καί επιβάλλεται, γιά νά θεωρηθείσai εύρωπαϊκό κράτος, νά υίοθετείς «ὅ,τι αίσχρόν ἐστι καί λέγειν» τής εύρωπαϊκῆς θολοκουλτούρας καί νά ἀπεμπολείς ὅσα σέ ἔθρεψαν καί σέ ἀνέστησαν ὡς ἔθνος καί ὡς πολιτιστική ἀξία!

Έκατό καί πλέον προσωπικότητες τής ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀπό τόν κόσμο τής διανόησης, τής τέχνης, τῶν γραμμάτων καί τής πολιτικῆς ἐξέφρασαν μέ ἐπιστολή τους στόν πρωθυπουργό τή διαφωνία τους γιά τή θεσμοθέτηση του γάμου τῶν ὁμοφυλοφίλων.

Έπιτέλους ἄς ἀκουσθεῖ καί κάτι διαφορετικό, πού ὡστόσο ἐκπροσωπεῖ τήν πλειονότητα τῶν Έλλήνων!

Δικαίωμα στή ζωή

Εύκολα ἀπαιτοῦμε δικαιώματα γιά τους... διαφορετικούς, μένουμε ὅμως ἀδιάφοροι ἤ καί ἀρνητικοί γιά τά αὐτονόητα δικαιώματα τῶν ἀνυπεράσπιστων ἀγέννητων παιδιῶν. Έκει κωφεύουμε. Δέν φτάνει, βλέπετε, ἤ κραυγή τους στά δικά μας αὐτιά... Φτάνει ὅμως τό ἐναγώνιο τίκ-τάκ τής καρδούλας τους στόν εἰδικό ὑπερηχογράφο. Έκει μεταξύ 4^{ης} καί 6^{ης} ἑβδομάδας ἀρχίζει νά ἀκούγεται ὁ καρ-

διακός παλμός. Γι' αὐτό καί δείχνει κάποια εὐαισθησία γιά τήν προάσπιση τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ἢ ἀπαγόρευση τῆς ἔκτρωσης τουλάχιστον ἀπό τήν 6^η ἑβδομάδα κύησης καί μετά, στήν πολιτεία του Τέξας. Ὑπῆρχαν βέβαια καί ἐκεῖ ἀντιδράσεις γιά τά δικαιώματα τῶν ... ἐπιχειρήσεων ἀμβλωσης!!!

Ἡ «μικρή» Ἀμάλ

Στά μέσα Αύγούστου ἐπισκέφτηκε τήν πατρίδα μας ἡ «μικρή» Ἀμάλ καί μέ τήν ἄδεια τῶν τοπικῶν ἀρχῶν ἔκανε περιοδεῖες, οἱ ὁποῖες συνοδεύονταν ἀπό καλλιτεχνικές ἐκδηλώσεις, σέ διάφορες πόλεις. Ἡ Ἀμάλ εἶναι μία μαριονέτα ὕψους 3,5 μέτρων, πού ταξιδεύει σέ διάφορες χώρες τῆς Εύρώπης καί, σύμφωνα μέ τούς ἐμπνευστές της, συμβολίζει τά παιδιά-πρόσφυγες πού ψάχνουν καταφύγιο. Ὅπως ὅμως δείχνει ἡ πικρή ἐμπειρία τῶν τελευταίων χρόνων, μέ τό πρόσχημα τῆς προστασίας τῶν προσφύγων, συντελεῖται μέ τήν καθοδήγηση τῶν ΜΚΟ ὁ μαζικός ἐποικισμός τῆς Ἑλλάδας ἀλλά καί τῆς Εύρώπης γενικότερα ἀπό ἰσλαμικούς πληθυσμούς.

Συγχρόνως, τίς ἴδιες μέρες λόγω τῆς πανδημίας του κορωνοϊοῦ ἀπαγορεύονταν οἱ λιτανεῖες καί ἡ περιφορά τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας τόν Δεκαπενταύγουστο. Τό γεγονός αὐτό, καθώς καί ἡ ἀπροκάλυπτη προπαγάνδα τῶν «ἀνοιχτῶν

Συζητώντας τά γεγονότα...

συνόρων» από τις ΜΚΟ, πού οργάνωσαν αυτές τις περιοδείες, προκάλεσαν αντιδράσεις τόσο από τόν άπλό κόσμο, όσο και από επίσημες άρχες. Ήτσι, ό Μητροπολίτης Σταγών Θεόκλητος δέν επέτρεψε τήν παρουσία της σέ θρησκευτικούς χώρους τών Μετεώρων, ένώ άκολουθως και ό Δήμαρχος Καλαμπάκας τελικά δέν έδωσε τήν άδεια για τήν παρουσία της στόν Δήμο του.

Ένας σύγχρονος «Φιλέλληνας»

Ό γεροσιαστής Ρόμπερτ Μενέντεζ, πρόεδρος τής Έπιτροπής Έξωτερικών Σχέσεων τής Γερουσίας τών ΗΠΑ, τιμήθηκε στην Κύπρο για τήν προσφορά του στόν Κυπριακό Έλληνισμό. Στην όμιλία του τόνισε πώς στόχος του είναι νά φύγει κι ό τελευταίος στρατιώτης από τήν Κύπρο.

Είναι πραγματικά συγκλονιστική ή βοήθεια του Γερουσιαστή στα έθνικά θέματα, τόσο τής Ελλάδας όσο και τής Κύπρου, και στην προσπάθεια αντιμετώπισης τής τουρκικής έπεκτατικότητας. Τά τελευταία χρόνια οί προσπάθειες αυτές, σέ συνεργασία μέ τούς όμογενείς τής Άμερικής, έχουν άρχισι νά έχουν άπτά άποτελέσματα. Αυτό πού προκαλεί άλγεινή έντύπωση, βέβαια, είναι ότι σπάνια βλέπουμε Έλληνες (Έλλαδίτες και Κυπρίους) πολιτικούς νά έχουν τέτοια άποφασιστικότητα και πάθος για τήν ύ-

περάσπιση τών έθνικών δικαίων. Πέρα από τήν εύγνωμοσύνη πού του όφείλουμε, ό Ρόμπερτ Μενέντεζ άποτελεί ένα παράδειγμα για όλους μας!

Καί βραβείο;

Ό πρώην πρωθυπουργός Άλέξης Τσίπρας και ό πρωθυπουργός τών Σκοπίων Ζόραν Ζάεφ τιμήθηκαν μέ τό «Βραβείο Ειρήνης τής Βεσφαλίας» για τήν ύπογραφή τής έπαίσχυντης Συμφωνίας τών Πρεσπών. Μέ τό βραβείο αυτό τιμώνται προσωπικότητες ή έκπρόσωποι κρατών πού έχουν άναδειχθεί σέ πρότυπο για τήν Εύρώπη και τόν κόσμο για τό έργο τους υπέρ τής ειρήνης. Τό βραβείο μάλιστα συνοδευόταν κι από τό χρηματικό ποσό τών 100.000 ευρώ.

Δέν γνωρίζαμε έως τώρα πώς, άν παραδίδεις τιμαλφή τής Πατρίδας σου σέ ξένους, γίνεσαι πρότυπο για τούς άλλους και μέ τιμητική άμοιβή μάλιστα. Γερμανική ή εταιρεία πού θέσπισε τό βραβείο (θεσμοθετήθηκε τό 1998 από Οικονομική Έταιρεία για τή Βεσφαλία-Λίπε σέ άνάμνηση βασικών άρχών τής Συμφωνίας Ειρήνης τής Βεσφαλίας τό 1648 πού σφράγισε τό τέλος του Τριακονταετούς Πολέμου). Πώς, λοιπόν, νά κρύψουν τή χαρά τους οί «φίλοι» μας Γερμανοί για τήν εξυπηρέτηση τών συμφερόντων τους από τήν τραγική για τόν Έλληνισμό συμφωνία;

Φωτογραφία:
ΗΛΙΑΣ ΠΕΡΓΑΝΤΗΣ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΛΤΑ
ΜΕΛΟΣ Π.Ο.Σ.
ΕΛΤΑ
National Post
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ